

Alexandru Dinu

Baroc târziu

roman

(manuscris, prima ciornă)

1.

Dezgustat de viață și de ingratitudea celor două cuburi de plastic, Tramvai își întoarse capul și trimise printre dinții din față un scuipat scurt înspre o muscă ce se odihnea într-o atitudine absolut antibelică pe balustrada scării. Proiectilul o lovi în plin, zăcu amețită cîtva timp, apoi începu să-și miște picioarele în dezordine, încercând să scape de calamitatea venită pe nepusă masă.

“...para-ndărăt”

Satisfacînd încă odată înțelepciunea străbunilor, zarurile se rostogoliră pe mozaicul palierului, producînd un țărâit subțire și săltăreț.

“...și zii, te-ntâlni cu Pele?”

“Îhă”

Ca și cum ăsta ar fi fost tot răspunsul ce se aștepta de la el, cel întrebat, epuizîndu-și repertoriul, se concentrează asupra igienicei activități de curățire a unghiilor cu un băț de chibrit rupt în două. Probabil că i se părea extrem de reconfortantă activitatea, prentu că se foii de zid, cautîndu-și o mai bună poziție, apoi începu să sâsâie mai mult decît să fluiera, încrețindu-și fruntea și ridicîndu-și sprîncenele într-o poză de superioritate intelectuală de “les Immortels”.

Tramvai își alese cu grijă de tabiet o țigară, o afînă cîtva timp între degetele mîinii stîngi, apoi o aprinse ținînd flacăra chibritului între căușul palmelor.

“Și? Ce zicea?”

Mîna cu unghiile curățate fu întinsă puțin în față și privită critic, sprîncenele se ridicară și mai mult, iar buzele se țuguiră și plescăiră cu satisfacție evidentă. De cealaltă parte, printre inelele de fum plutind nonșalant, își făcu loc un glas jumătate amuzat, jumătate cam serios.

“Ce-i, Dumă, ai stat șase luni pe cracă și gata, ești marcă? Ia vezi, că dacă-ți trag un șut în cur, până la parter nu te mai oprești”

Brusc, fruntea se descreții, sprîncenele își reluară unghiul lor cel de toate zilele, iar activitățile de rafinament fură amânate pentru mai târziu.

“...păi, n-am prea avut timp să vorbesc cu el, că nu l-am văzut decît când ne-au dat jos de pe cursă. Era în ‘teu’ îl aduceau de la Poarta Albă, dăduse foc la o baracă”

“I-auzi, mă, ce-a făcut frati-tu, a dat foc la pușcărie”, și Tramvai se întoarse pufnind într-un fel care putea să însemne la fel de bine și început de rîs, dar și început de gripă.

Gică-Lopată zornăii de două-trei ori între palme bucățelele de plastic punctuate, apoi le ascunse în buzunarul cel mic al blugilor.

“Și eu ce vrei să fac acum, s-o construiesc la loc?”

“Nu, băăă...da’ când i-oi pune pachet, dac’ o mai apuca, să-mi zici să-i bag și niște ‘chinezești’ printre snopii ăilalți, la mijloc, că nu desfac ăia snopii să se uite la ele, auzi, mă?”

Lopată se ridică, își lovi de câteva ori turul pantalonilor îndepărtînd praful, și se răsuci troznindu-și oasele.

“Eu mă duc să bag cornu’ în pernă. Săptămâna asta sunt de noapte. Ne-a venit un maestru nou, e zbanghiu rău de tot, poate-i împinge, naibii, vre-unul o bucată de țevă pe gât, să-l liniștească. Nici să manânci nu te lasă, paștele măsi...”

“Păi n-ai vrut tu, mă, meserie? Trage la fiare, acu’, dacă-ți place!”

“Hai las-o în chilotii mei, băi Tramvai, că ai băgat șaiș’pe mii în țigările alea, ai umplut-o de apa minerala cu alde Gibonu’ să le plaseze, și abia ai scăpat p’ormă de caralii, dacă te prindeau, ăla erai, cu toată șpaga aia de mai ‘nainte. Ai făcut șmecherie, nu?”

Fără să mai aștepte vre-un răspuns, coborî cele câteva trepte și deschise ușa

apartamentului. Deodată îi veni iarăși, maistrul, în minte, și se gândii că disează o să-l bată. Ideea îi făcu bine, se simți ușor și cu sufletul împăcat. Cristoșii cui l-a făcut de maistru, las' că-i arată el lui. Păi acu' două zile l-a pus de-a polizat singur două loturi de țevă, de nu mai putea să țină furculița între degete când s-a așezat la masă. Las' că-i arată el. Scoase niște compot din frigider, își luă o cană, apoi se răzgândi și începu să bea direct oală. Când simți că zeama rece îi îngheață amigdalele, puse oala deoparte, și începu să adune jumătățile de caisă cu o lingură. Și Tramvai, ce zice el, că-i deștept, nu? Sanchi, e băiat de oraș, nu se bagă decât la "verdeață", doar când e secetă și la altceva, stă toată vara la mare, din când în când vine în București câte două-trei zile, naiba știe pentru ce. Nu-i plăcea Tramvai, nu crescuse cu gașca, venise de vre-un an și jumătate, doi, numai. Auzise un zvon că fusese caraliu, sergent major, îl prinseseră că ia pincă de la șmecheri, și-l dăduseră afară. Nici nu știe cine l-a adus în gașcă, Sacăz, parcă, Tramvai era pe bune cu soră-să. Trase storurile la geamuri, se trânti în pat, și-și puse perna în cap, dar nu se putu liniști. Și Sandu, de s-ar fi ținut el de fotbal, ajungea mare, poate chiar și-n națională. După ce a murit batrânul, însă, a dat în patima băuturii. A treminat și cu sportul, și cu tot...of, Doamne!

*

Pentru câteva minute, între schimburi, zgomotul fabricii înceta, sau cel puțin se reducea la jumătate, dar diferența era atât de mare de-ți părea că liniștea acoperea totul cu un strat de zece metri pe puțin. Gică își încheie cușeta și o lua către secție. Lumina albă a becurilor fluorescente îl enervase dintotdeauna, îi dădea o stare de surexcitare și-i intra în ochi că niște cuie. Chiar în ușa halei se întâlni cu inginerul. Juma' de buletin, poartă tocure să pară mai înalt. E stagier, a picat de vre-o lună și jumătate. D-abia se arătase printre mașini și a început să facă balet. Într-o zi îl găsește pe nea Ene la mașina de cojit țagle. Tăiase într-un castron niște roșii, ceapă, ardei gras și castravete, și întingea cu pâine în zeamă. Alături, mașina stătea că n-aveau material, altfel nu e nea Ene omul să piardă vremea de pomană. Chiar și așa, atunci se întâmpla de sta la masă, că ar fi robotit pe lângă mașină, mai strângând un șurub, mai lustruind-o, e om vrednic, n-are astâmpar nici cât un copil. Inginerul, cum îl vede, drept la el se înfige, că de ce stă când toată lumea muncește de se spetește.

"Păi nu merge masina", zice nea Ene, de colo.

"Cum nu merge, domnule, de ce nu merge, ce are?"

"Domn' inginer, e mai mult problema de ce n-are, decit de ce are. I s-a rupt pelev' și n-avem altul să-l înlocuim"

Inginerul s-a gândit citeva momente, probabil trecând cu viteză maximă în revistă toate manualele pe care le citise în cei patru ani de facultate, nu găsi notiunea de "pelev", dar nu se dadu batut.

"Ma duc la șeful de secție, e imposibil, trebuie să fie vre-un pelev pe la magazine, lasă că va gasesc eu unul"

Șeful de secție l-a ascultat grav, cu buzele strinse și ochii un pic închisi într-o expresie de seriozitate severă, încercând astfel să-și stapinească râsul. La sfîrsit, se gândii citeva clipe, batînd cu capatul pixului în furnirul biroului, apoi se lasă pe speteaza scaunului, și vorbii agitîndu-și mina dreaptă de parca ar fi fost la o tribună oficială.

"Aha...da...problema mare. Tot timpul ni se rup peleurile... Ne vin de la autoutilare și mereu avem necazuri cu ele, sînt și greu de înlocuit, blochează producția câte un schimb întreg. Draga, tu uite ce faci. Scrie un raport către CTC în legătura cu proasta calitate a peleurilor, explică ni se rup mai tot timpul din motive diverse, apoi du-te la nea Dragomil la magazine, și-i spui c-am zis eu, din pămînt din iarba verde, să-ti dea un pelev nou, din alea de import pe care le tine ascunse naiba știe pentru ce, că altfel are necaz cu mine. Asa, acum du-te."

Nea Dragomil l-a ascultat cu bunavointa pe inginer, mîngiindu-și mustata carunta și potrivindu-și din cînd în cînd ochelarii.

“Asa care va să zica, vrei un pelev de import? Da’ astea autohtone ce au?”

“Păi se rup prea repede, nu merge treaba...”

“Asa care va să zica, se rup prea repede...păi se rup, de...și credeti dumneavoastra că unul strain e mai bun?”

“Păi...da...”

“Asa care va să zica, credeti că-i mai bun, păi or fi și alea straine, da’ ca ale noastre nu sunt, ascultati-mă pe mine, pelevul romanesc face treaba cel mai bine din toate, tine la uzura, și daca se rupe, se rupe că are motive. Eu va dau unul strain, nu-i problema, dar să stiti că imi trebuie aprobare de la directorul tehnic, sau de la inginerul sef. Asa care va să zica.”

Inginerul sef, oltean din Craiovița, nu s-a mai putut abține și a început, treptat-treptat, să se pravaleasca de pe scaun, de ris. Printre hohote, i-a explicat respectivului provenienta jitană a cuvîntului și traducerea în românește, apoi i-a urat success în activitate și l-a expediat cu gingasie, că se cam ravasise rau de tot stagiarul. Intre timp, nea Ene își terminase salata și își aprinsese o “Maraseasca” de la bricheta întinsa de seful de sectie.

“Domn’ inginer, eu în prima zi cînd am intrat pe poarta sectiei, intii m-am speriat de podurile rulante, că veneam direct de la coada vacii și nici cu gîndul n-aveam habar ce-s alea. Cînd le-am vazut că umbla așa, pe sus, am zis că nu stau aici nici o zi mai mult, mi-erea frica să merg pe sub ele. Uite că se fac treizeci și unu de ani de atunci. Da’ că tot începui, mă tot miram eu cum de stiu oamenii să dea alt nume la otel, care de “16”, care de “14”, că pentru mine tot aparea la fel, ori de-i zicem fier de plug. Ma duc la sefu’ de echipa, uite-așa și pe dincolo, vreau și eu să stiu. ‘Păi, îl cunoastem dupa gust’, zice el, ‘unu-i mai dulce, altul mai sarat, las’ că le inveti tu’. Am adunat bucatele din fiecare, m-am dat dupa un colt, și-am început să le pun pe limba, să vad și eu care otel cum e. Nimic, avea acelasi gust. Cînd, în spate meu, n-aud cum se tavaleau de ris, toată echipa?! Asa e la început, să nu se supere minzul ala.”

Oficial, “minzul” nu s-a separat, dar nici l-a suflet nu-l are pe nea Ene. El, Gică, îl iubeste mult, e om tare bun, daca-l ceri cinci lei și n-are, se duce și-ti face rost de la altcineva. Acum o juma’ de an, cînd i-a fost nevasta bolnava, i-a adus doua cartuse de Kent, să dea prin spital. Nu i-a ceru bani, dar nea Ene nici n-avrut s-ajuta. A încercat

Lopata să se ascunda cînd îl vedea prin sectie, se baga pe dupa masini, dar tot n-a scapat. I-a fost rusine să ia banii, dar n-a avut incotro.

Se opri în fata cabinei maistrului, și gîndurile i se sparsera. Fir-ar mama lui de maistru, cînd l-o auzi iar tipind... Maistrul era însa în toane bune, “Sportul” facuse meci bun cu “Dinamo”. Mai ‘nainte tinuse cu “Metalul”, dar de cînd intrase fii-su la facultate își schimbase echipa favorita, și nu scapa nici un prilej să spuna de ce.

“Ia să te vad, bai Gigele cum te ti de polizorul ala, te duci la banc la CTC, și pina nu-mi termini lotul 4-10, nu te misti de acolo. Vin și eu mai târziu să vad cum merge treaba. Hai, roiu”

Il bat, se gîndi Lopata, cînd om lucra în schimbul doi, îl astept seara și-i pun un sac în cap, și-l bat, biserica lui, pana obolesc.

*

Tramvai sorbii lung din paharul de bere, și își umplu pieptul de fumul usor umed și gros, cu eticheta de Tirgul Jiu. “A avut dreptate ala, mormaii printre buze, am pierdut banii aiurea, ia uite ce-am ajuns să fumez. Las’ că-i face baiatu’, poimiine plec la mare. Va vad eu la toamna cu deștu-n gura, de poponari ce sunteti”. Privirea i se opri asupra unei dame ce se strecura printre mese catre un colț al

gradinii, unde, pe o usa, scria gratios "WC". Pliurile foarte largi și bogate ale rochiei, mai sus de talie destul de sumara de altfel, nu ascundeau citusi de puțin doua picioare facute parca de comanda. "E purie, trecuta de patruzeci, gindi, Tramvai, dar cum arata, fratele meu, zici că-I printesa de-adevaratelelea".

"Printesa" disparu dupa usa – de multe ori – catre Rai, și Tramvai strivii tigara în scrumiera, lasa douazeci și cinci de lei pe masa, și o lua agale pe Calea Victoriei. "Cite AMR, generale" îl întrebat pe un military din coltul Palatului. Soldatul își musca usor buza de sus, caltinind usor capul, apoi, oftind, "optzeci și una".

Practic nu avea nevoie de ochelari, dar ramele mari, elegante, erau un parapet excellent impotriva incercarilor de evaluare a virstei, chestie evident nedorita. Alice își refacu machiajul, își aranja, o clipa, parul cu un singur gest mai mult symbolic decit necesar, și își puse ochelarii. Da, sigur, uneori nici ei nu-I venea să creada că în curind va implini patruzeci și sase de ani. Cit o să mai tina carnavalul, un an, doi... Doamne, cum o să fie pe urma? Isi scutura usor capul, își zimbii în oglinda, și se indrepta spre iesire. Michel o astepta cu flori, o tigancusa cu un cos ca de expozitie se opera și pe la celelalte mese.

*

Isi lasa rochia să cada și se privi lung în oglinda imensa. De sutien nu avusese niciodata nevoie, în ciuda sinilor bogati, dar cu densitatea coloanelor de basalt. Chiloti nu purta din capriciu. Uneori nu-și punea pe ea decit un pardesiu, și iese sa se plimba. O amuza idea că e goala în mijlocul tumultului de pe strada, aproape că-I venea să rida, mergind așa pe trotuar, era că un fel de joaca. Se întoarse din toate partile examinându-și toti centimetrii patrati. Nu, timpul înca nu o tradeaza, problema ar putea fi de la umeri in sus. Trebuie eforturi din ce în ce mai sustinute pentru a-și tine obrazii cit mai intinsi, dsii multe femei ar fi fost fericite, la virsta ei, să-I aiba în așa forma. Ar putea face o operatie estetica, dar nu vrea, I se pare scabrous. Si, la urma-urmei, ce rost are, oricum nu va mai lupta pentru multa vreme, și așa cel putin stia că aceea din oglinda este ea, fara artificii de arhitectura.

*

Ramase mult sub dus, negindindu-se la nimic, fortindu-se să nu se gindeasca la nimic, să-și goleasca capul de orice amintire cu zimbet trist sau previziune cu zimbet amar. Dădu drumul la maximum robinetului de apa rece, și suvitele de gheata îi contractara brusc, tot trupul. Astepta citeva secunde și începu apoi să se frece repede cu pamnele, punind single în miscare. O senzatie bune da usor o cuprinse treptat, imprastiindu-se că un medicament binefacator în toate cotloanele trupului. Iesi de sub jetul de foc inghetat și continua masajul cu un prosop de doi metrii. Cind se simtii pe punctual de a declansa un incendiu, se oprii, își trease rasuflarea, se duse în dormitory și se pravalii în pat. Statu așa, nemiscata, recautindu-și vidul din minte, într-o placere lunga, desprinsa de real. Rau, telefonul o aduse iarasi la realitate.

“...o, Tuți, tu esti draga.. da, sigur...nu, nu mai stiu nimic despre ea, n-am mai vazut-o de mai bine de o luna, și cred că are alt numar, că am sunat și nu raspunde nimeni...da, când...da...nu mai spune, hai fugi d-aici, cu cine, tu, păi parca...a, nu, te rog, nu asta seara, e deja unsprezece și jumatate, abia am venit, am vrut să fiu devreme acasa, as vrea să mă bag în pat, hai nu te supara, te rog, hai, da, nu te superi, nu-I așa, daca vrei ne vedem maine pe la zece, la Kogolniceanu, te astept, da... imhi, bine, pa...”

Nu, n-avea nici un chef să mai iasa acum, Doamne-fereste, abia refuzase, doar, insistentele destul de timide, de altfel, ale lui Michel. Omul asta e un copil, zau așa, e de o naivitate așa de dulce că uneori apropae că s-ar mariata cu el. Atit doar că ea se simte înca femeie, un sfirsit de septembrie înca cald, dupa o vara fierbinte, și din când în când, își mai aduce linga ea cite un pustan de printr-a douaspea. O amuza teribil gravitatea lor timpa de barbati abia inceputi, sau uneori neinceputi, și atunci este cel mai frumos, ea primește serioasa povestile lor amoroase de Don Juani la puterea a treia, se abandoneaza refuzindu-și cu greutate zimbetul pentru neindeminarea lor plina de implinirea masculului stapinitor. Apoi ei îi scriu scrisori de dragoste. Ce nevoie are ea de Michel? E el bun și blind, atita tot. Nu-i trebuie nici banii lui – meditatiile de engleza îi aduceau destui bani că să-și satisfaca capricii, apoi mai pica un

cadou, pe ici pe colo, de la parintii copiilor – și nici nu e el barbatul care să fie simbolul unei companii în societate. Inceputul de chelie, și la fel și de burtica, îi adusesera un fotoliu de director, dar ea cel puțin, nu se simtea de loc incântată să se mărite cu un fotoliu ministerial. El accepta totul cu liniște, refuzurile și toanele ei nu-l tulburau, sau cel puțin nu arăta. Poate că d-aia îi placea. Totdeauna i-a fost sila de scene de gelozie și altele de genul asta, motiv pentru care nici nu s-a măritat, și nici nu a avut o legătură mai temeinică. De altfel, ce rost ar fi avut să-și risipească viața pentru un singur barbat. Sau poate că totuși – dacă ar fi întâlnit pe cineva bun că Michel, acum douăzeci și cinci de ani...Vai, Dumnezeule, ce oribil suna, acum douăzeci și cinci de ani! Ei, da, și ce dacă?

Se întoarse cu fața în sus și își întinse piciorul drept, ridicându-l pînă aproape de vertical. Deasupra genunchiului, începea să se vadă un contur tradator, e drept că o umbră doar, care încă nu avea puterea să altereze linia aproape de perfect ce-i guverna încă trupul. “Alte femei...” se gândi, fără să-și termine fraza. Renunța să-și mai pună cămașa de noapte, îi era prea lene să se mai scoale din pat. Se furisă, parca, sub patura usoară și subțire ca un cearceaf, și stînsese veioza. “Noapte bună, Alice, ai mai mai îmbătrînit o zi”, își spuse cu voce înecată, și rîse strengărește, ca de o glumă bună.

*

Tramvaiul intra la “Atlantic” fără nici un gând. Își găsi un loc, ceru un coniac și începu să se uite prin prejur. Un “gurist” își etala calitățile musicale, plimbîndu-se cu microfonul printre mese. Din cînd în cînd, se apleca să prindă numele melodiei dorite de vre-un client, a cărui mână, în acel timp, îi băga în buzunarul hainei “darul”. Brusc, pe Tramvai îl îneca risul. Tusi, își recapătă suflul, apoi se întinse făcîndu-i semn vocalistului. “Zi și mie ‘Dum-acasă mai tramvai’” îi șopti el, și-și îndesă mână în buzunarul burdusit. Mai rămase cîteva minute, o lua încet, relaxat, către WC, dar pe drum schimba traseul și coti deotădată, apoi ieși din local. Ar fi vrut să mai stea, să-l vadă fața lui nea căsă cînd și-o număra paralele, dar la urmă s-a gândit că-l mai bine să facă pași pe covoraș. Scoase bancnotele și le număra. Trei sute jumate, mai mult nu a apucat între degete, era impanat bine buzunarul hainei. Oricum, și-a scos pîrleala pe seara asta, ai văzut, cine se gîndea. Bine că mai sunt fraieiri pe lume, Doamne, tine-l, dacă tot i-ai făcut, să ne mai indulcim și noi zilele.

Ca întotdeauna, ascultându-I pe Armstrong și Ella, simți că nu are destul aer în piept. Isi mai turna un pahar de coniac și se azea mai bine în fotoliu. Pentru o vreme, muzica îl duse în cu totul alta lume, pe alte tarimuri departate și altfel de neatins, prezentul nu mai însemna decit ceva foarte vag, un contur neimplinit a unui ceva pe care nu mai putea să-l defineasca. Dupa ce întoarse discul, însă, nu mai fu în stare să se piarda. Mirosi îndelung paharul cu Remy Martin VSOP, bau o inghititura trecuta prin toate papilele gustative și-și aprinse o Gauloase albastra. Oare de ce I se spune Alice? Lui îi placea mai mult Ileana, i-a și spus-o, și deasemeni a rugat-o de atitea ori să-l cheme pe numele lui, Mihai, nu avea nimic strimb la auz, de ce-l să-l stilceasca. E drept că ea a început să-I zica așa dupa ce a aflat de pasiunea lui pentru anumite lucruri frantuzesti, tigari, coniac, poezie, bucatarie. Unii l-au etichetat ca snob, dar ea l-a luat de bun de la început, și asta era la urme uemei adevarul, îi asculta pe Aznavour și pe Tudor Gheorghe cu egala placere, pe citeva din tablourile lui Ciucurencu nu le-ar fi schimbat pe nici o pensula pariziana, și fuma Gauloase nu pentru că așa facusera Picaso, Sartre, și Baudrillard, ci pentru că îi placea aroma lor adunata din departarile orientale impletite în tinguiri Siriene și Anatoliene. La fel de adevarat este că visul lui secret a fost, încă de pe bancile liceului, malurile Senei, s-a dus de citeva ori pe acolo, și trimis, și pe cont propriu, dar niciodata nu a avut destul curaj pentru a lua iarasi viata de la capat. Daca ar fi nimerit în Place de la Concorde inainte de a-și fi facut o situatie aici, poate, cine stie... dar așa... Este un architect bun, nu ajunsese director de florile marului, muncise mult, renuntase la lucruri de care altii, la virsta studentiei, nu avusesera puterea să se desparta. Nu se gindise niciodata că va ocupa o atare pozitie și nu facuse niciodata, nimic, care să-l fi propulsat altfel decit professional pina aici, îi placea arhitectura pur și simplu, pentru el era mult mai mult decit o profesie. Cind o cunoscuse pe Ileana, abia era director, de doua saptamini, Matei îl adusese efectiv cu de-a sila la petrecerea aia, se eschivase cit putuse, pina la urma s-a trezit cu el la usa, zgomotos și impacient. Aproape că l-a târât pina la masina. Ce mai balamuc! Femeia lor în casa avea doua matusi în America, plecasera din tara pe la sfirsitul anilor 1930, și care, printr-un concurs de imprejurari destul de incilcit, încă aveau în proprietate un "conacel", plus parte din dealul pe care era cladit și pe care menajera îl avea în custodie. Cind Matei a aflat, și-a pierdut mintile pur și simplu, a luat-o în brate și a pupat-o, și, în final, s-a instalat în casa de la Gorneni. E relative aproape de Bucuresti, se ajungea numaidecit cu "Dacia", și când îl cauti, Matei e la "resedinta de vara", sau de iarna, dupa caz. Locul este destul de izolat, pina în sat este cam un kilometru și ceva, n-au current electric iar fintina este la oarece distanta de casa, pe deal în jos. Iarna, este absolut groaznic, Michel a fost o singura data și s-a jurat că nu mai pune piciorul acolo decit atita vreme cit iarba e verde. Nu l-au entuziasmat nici lemnele de mar arse în semineu, nici lumina blinda și chioara a lampii cu gaz, nici macar gramofonul hirșâit la care Matei tinea că la ochii din cap. Dupa trei zile, când a venit acasa, a stat în baie o ora și jumătate încercând să scape de mirosul de fum ce-i intrase în toti porii.

La petrecerea unde a intinlit-o pe Ileana, desi inceputa atit de rau, pina la urma s-a simtit bine. A intinlit și doi colegi de facultate, mai precis un coleg și o colega și, în general, n-a fost prea mult zbucium. Pe Alice o stia, o mai vazuse la Matei de doua sau trei ori, abia salutindu-se. La petrecere a avut ocazia să stea mai mult de vorba cu ea, au jucat whist, i-a admirat perfectiunea naturala, dar cam atit. La citeva saptamini dupa bairam, intimplarea i-a adus din nou impreuna. Emilia, nevasta lui Matei, avea bilete la Bulandra pentru ea și Ileana – Matei nu se omora cu teatrul, prefera tribuna stadionului Dinamo - dar a trebuit să stea de garda la spital, și cum el tocmai s-a intimplat să fie prin apropiere, i l-a dat pe al ei.

Ileana nu era femeia care să stea linga el din interes, daca chiar vroia putea oricind să-și gaseasca unul cu o pozitie la fel, sau mai avantajoasa, iar din punctul de vedere al oglindei, el stia foarte fine cite

parale face. Asa că a luat relatia asta exact cum era, neincercind să gaseasca nici un fel de motive și justificari. De la o vreme i-a propus, totusi, să se mute la el – sase camera plus toate cele i se pareau intradevar indeajuns pentru o singura persoana. El statea în piata Gemeni, ea pe Venerei, la doi pasi, dar Ileana nici nu a vrut să auda, s-a incapatinat să-și pastreze cele doua odai mici și un balcon, pe care le avea la etajul unei case nationalizate. De altfel, mai târziu, el a inteles că ea avea dreptate. Asa nu erau niciodata nevoiti să se suporte reciproc, dar mai ales a inteles că Alice îl tinea pe linga ea, iara nu cu ea. De cele mai multe ori se intinleau în casa lui, se pareă că ei i convenea mai mult acest aranjament. Oricum, n-o faceau prea des, Ileana era cu toane iar el nu insista. Asta seara nici nu apucase să-o intrebe, îl gicise și îl refuza alintindu-se usor. “Nu Michel, vreau să mă duc acasa, hai, da?” De multe ori se intrebasese daca Ileana se intinlea și cu alti barbati. Nu din gelozie, nu a reusit niciodata să inteleaga astfel de porniri - poate că era ceva anormal în creierul lui? Alice, în fond de ce n-ar fi facut-o? Era un animal superb, el n-a întreat-o niciodata citi ani are, și ea pare că nu incearca să ascunda ceva, iar daca, o face mai mult ca o necesitate de mentinere a formei cotidiene, sau cel putin așa da impresia, chestie plauzibila. Uneori a prins-o zimbind pe când se uita în oglinda... Satisfactie pentru “înca”, ori umor sanatos...? Amindoua, dsigur – și la urma urmei ce rost avea să despice atita firul în patru? Ea îl tinea linga ea, iar el tineă la ea, intelept era să lase lucrurile să-și urmeze drumul lor firesc. Isi umplu de doua degete paharul, și se lasa prins în cei cinci timpi ai lui Brubeck.

Ca pe orice strada, și pe aceasta gaseai figuri și locuri care îi confereau o identitate, un loc anume în oras. Anii treceau, figurile se mai schimbau, și casele, și grădinile, dar se schimbau parca crescând pe numele celor vechi, într-o prelungire fără sfârșit. Înspre mijlocul anilor '50, pe când Alice abia se mutase aici, unul dintre cele mai animate momente ale zilei era trecerea "voiajorului". Nimeni nu stia precis de ce i se spunea așa, unii ziceau, fără să-și aduca aminte de unde auzisera, că respectivul fusese comis-voiajor. Pedala, invariabil, într-un ritm de vals obosit, împingând un fel de triciclu cu o mică benă de lemn în față, în care aduna haine vechi. Copii faceau șir în urma lui, strigând și topăind. Odată l-a văzut dându-se jos de pe saua triciclului, și aproape că nu i-a venit să creadă. În picioare, în apropierea altor oameni, era urias. Cu clăia de păr și cu barba, părea rotund și viking. După o vreme tricicluul a încetat să apară, și nimeni nu a mai vorbit despre voiajor. A apărut însă "insectarul". Printre puștani s-a răspândit că fulgerul vestea că "nenea ala cu pardesiu și pălărie da bani pe ginganii". Într-adevăr, pe oricel de vreme, omul purta un parpalac de o culoare greu de definit, ceva ce fusese între verde închis și gri, și o pălărie la fel. Aparea la intervale neregulate, nimeni n-avea habar ce e cu el, doar copii se îngrămădeau cu cutii pline de păianjeni și vacile Domnului.

În capatul dinspre Mosilor și strada Oltarului care se termina sub clopotnița Bisericii Silvestru, în spatele unui gard de lemn ca la țară, se afla o curte lungă și care pornea nu prea largă, îngustându-se încă din ce în ce. În fund, într-o casă pipernicită cu două odăi dintre care una fusese transformată în bucatărie, lucuiau două surori matusalemice: tanti Miți și tanti Bebe. Una din preocupările lor era prepararea borsului, un leu sticlă de un litru. Alice nu petrecea multă vreme pe lângă aragaz, nu că i-ar fi fost lene, îi plăcea la nebunie să gătească, de se apuca, întotdeauna era admirată sincer, și nu odată, invidiată. Era și cam pofticioasă, îi plăceau mincarurile pregătite meticuloasă, descoperind mereu ceva nou de adăugat, deși pretuia la fel și mesele simple, încropite din te miri ce, entuziasmindu-se și felicitându-se singură pentru reușita de a oferi bunătăți adunate din aproape nimic. Se abținuse, însă, de frica cîntarului, se apuca de făcut mincare mai mult la ocazii. Vara, însă, nimic nu o putea opri de la o ciorbă de balarii, cu mamaliga rece și ceapa verde, o durea drept în cot că miroase de la o postă și că își lasă cu nonșalanță simțita trecerea prin casele pe unde avea ore de engleză. Borsul făcut de cele două surori era impecabil, acru și limpede, de multe ori nu se putea abține și pînă acasă bea din sticlă.

Cu timpul, cele două surori începuseră să tîna mult la ea, se descuiaseră sertare, se deschiseseră albume de fotografii, se depanară amintiri. Alice le văzu pozînd mindre pe cai cu gleznele că fusul, în mijlocul Baraganului și în pampasurile Argentinei, le văzu pe Champs Elizee și pe malurile Tamisei, la petreceri și partide de vinatoare, elegante tumultuase. Mai tîrziu, prin '48, cînd, după cum cu umor spunea tanti Bebe folosind o expresie învățată de la puștani trimisi să cumpere bors, "pierduseră trenul", după ce mai vinduseră lucrurile ce le putuseră salva din calea furtunii noii ordini politice, singurul lor mijloc de venituri fu borsul. În camera folosită ca sufragerie și dormitor mirosea totdeauna a levantica, iarna a cotoare de mere arse pe usa sobei, și a gutui. Ca și cele două surori, peretii se îngreunaseră și ei de ani și se strîmbaseră, aplecîndu-se parca în față icoanelor cu rame late de metal înflorat, și a candeliei, ce vegheau tacute. Din bucatărie însă, izul suav de lămpă de gătit era absolut doborîtor, pînă te refugiai în cealaltă cameră sau ieșai în curte, aproape că te lua cu ameteala. Erau citiva pomi în curte, și din cei trei visini crescuți chiar lângă geam, surorile faceau dulceața cu care o serveau mai mereu, iar Alice, cu mari eforturi reușea să-și înfrîneze pronirea de a se repezi asupra farfuriilor delicate în care parca visinii înfloreau încă odată, invocînd motive dintre cele mai idioate printre care și acela că se teme să nu-și strice pofta de mincare.

Printre extrem de rarele deplasari pe care le faceu cele doua surori, una era de o regularitate rigida, în care exceptiile erau excluse din vocabular – slujba de duminica la biserica Silvestru. Cu chiu cu vai, cele doua se tirau de la un capat la altul al strazii Oltarului, si urcau cu vitejie cele citeva trepte de la intrare. Apoi cumparau de doi lei, opt luminari putin mai groase decit paiul de griu. Fiecare, într-un ritual fix, aprindea pentru morti, pentru Maica Domnului și pentru Domnul, pentru Sfintul Gheorghe să le ajute să rapuna monstrul cel rau și viclean, și tot așa pina la ultima luminare destinata vre-unui sfint a carui zi se intimpla să fie. Bucatica de pâine uscata era inghitita cu piosenie, drumul spre Rai se netezea putin cite putin în fiecare saptamina.

Cind tanti Miti fu să moara (Alice gindi că batrina trebuie să fi fost contemporana cu caderea Sarmisegetuzei) se intimpla un lucru neasteptat și extraordinar. Un mesager ce frecventa gradinuta de copii din coltul strazii îi aduse la cunostinta că prezenta ei era dorita în camera cea mirosind a levantica, și că a fost rasplatit cu o lingurita de dulceata pentru stradanie, de catre batrine. Alice nu avea dulceata pentru pusti, dar îi darui un ciorchine de struguri timpurii, galben ca mierea și mirosind a flori salbatece si a camp. Ajunsa la cele doua surori, o gasi pe tanti Miti întinsa în patul inalt, între asternuturi și fețe de perna că neaua de Craciun. Batrina o mingie și-i vorbii cu cuvinte blinde spuse printre doua siruri subtire de lacrimi ce i se prelingeau în jos pe obraji. Ileana primi de la ea un inel, dar unul cum nu mai vazuse niciodata, din aur alb filigranat, adinc inclestind o perla cit un simbure de la visinile de dulceata, și inconjurata isoscel cu virful catre deget, de trei diamante doar cu putin mai mici, atit cit să se formeze o proportie perfecta. Tanti Miti muri senina, iar Alice nu pusese niciodata inelul pe deget, fara să aiba un motiv pentru asta, ci doar pentru că așa s-a intimplat.

La un moment dat satrada Venerei facea un intrind, un cerc nu prea mare, o gluma a arhitectului. Ileana statea chiar în coltul intrarii, și un tei imens îi acoperea balconul și geamul dormitorului. In dreapta incepea o necuprinsa curte a unei case în fata intrarii careia, demult, oprisera trasuri cu blazoane aurite pe portiere, iar mai apoi, automobile englezesti cu boturi lungi și mers că aripa de lilicac. Treptele intrarii, urcind în semicerc spre o platform acoperita de sticla prinsa în fier inflorat cu mestesug, erau strajuite de un leu de piatra, sprijinind cu laba dreapta un scut, poate un blazon de familie. Pe leu, copii îl categorisiseră zoologic drept cățel și îl botezasera că atare: Laika. Aceiasi copii mai aveau placerea indescriptibila de a calarii cei doi sfinxi de piatra aflati în gradina, strajuid un mic bazin circular cu arteziana în mijloc, și marginile inflorate de flori incremenite în granit censusiu.

Li cunostea pe aproape toti pustanii de pe strada, dar pe doi dintre ei îi stia bine, locuiau în rotund. Le daruia mereu guma de mestecat, fructe si prajituri, și odata, un borcan cu serbet de cacao. I-a privit indelung, amuzata la culme, cum nemaiasteptind să ajunga acasa la vre-unul dintre ei, se asezara pe bordure trotuarului și-și infipsera degetele în crema dulce. Mai târziu, i-a chemat și i-a spalat pe miini și pe boticuri, apoi le-a turnat cite un pahar mare cu Pepsi. Li iubea mult, erau nebuni, pusi mereu pe sotii bineinteles nevinovate, dar care mai scoteau uneori din sarite oamnenii din jur, și ea atunci, le lua apararea, avocet de suflet. Amindoi mergeau la gradinuta din coltul strazii, erau în grupa mare, la anul aveau să inceapa scoala. In fata gradinutei se afla un parc minuscul, în mijlocul caruia se inalta un monument nu prea inalt, un soldat cazut la datoria si ajuns in bratele Gloriei, și mai jos, într-o tesitura a pedestalului, o urna tot de metal. Copii gasisera, bineintele, o explicatie logica pentru tot, urna era “tronul lui Pazvante Chiorul”, iar soldatul, barbatul directoarei de la gradinuta, mort în razboi! O cunostea din vedere pe respectiva directoare, nu-i placea, arata ursuza și rea, într-un vesnic halat-capot albastru, dintr-un material lucios, și guleras de dantela alba. Asta iarna, chiar inainte de Craciun, îl intinlise pe unul din pustani venind inecat de plins, și-l chema în casa. Li puse în fata o ceasca de ciocolata și o felie mare de cozonac cu stafide și nuca, iar el îi destainui că doamna directoare l-a tras de urechi rau de tot, pentru că o pupase pe obraz pe o fetita, Lia, din grupa mijlocie, de care lui îi

placea foarte mult și cu care vroia să se însoare. Pustanul a urmărit-o cu ochii mari și gurita cascata cum ea se prapadeste de ris, iar la plecare s-a extaziat de globul ca dintr-o poveste, visiniu și mare cit o portocala, pe care i l-a pus în palme, pentru pomul de iarna. Ea își facuse un brad o frumusețe, i-l daduse unul dintre părinții copiilor cu care făcea engleza și care avea un frate inginer silvic. Bradul era perfect, crengile parca așezate cu mina, îi umpluse casa de miros de rășină pe care ea îl prindea cu narile fremătînd de câte ori trecea pragul venind de afară.

Mirosul rece de iarnă, amestecat cu hornuri tacute și lenese, o ținea, în multe seri cu zapada strălucind în lumina celor câteva becuri de pe stradă, purtîndu-și pașii singură pe trotuare și strazile aproape pustii – nici nu era fricoasă de altfel. Nu-i plăcea să aibă companie în astfel de momente, sau mai bine zis, se temea că celălalt, poate din neîndeminare, să-i strice plăcerea în vre-un fel. În general, rar de treceau mașini pe aici, iarnă și mai puțin, iar orele troienite de zapada erau atît de departe de zgomotul orasului ca și întinderile albe de la Poli. Erau atunci seri fără "Sfîntul" și "Calul Furry", televizorul oricum nu-l aprindea prea des, seri cu o lumină moale deasupra fotoliului unde se îngropa acoperită de un pled urias, ascultînd jocul flăcărilor din sobă și aromîndu-se cu ceaiul verde cu gust de necuprinsuri asiatice. Atunci scotea telefonul din priză și-l citea pe Minulescu. De ninge, se tragea linga geam și se lăsa în întuneric privind cum veneau fulgii în luminile estompate ale felinarelor, negîndîndu-se la nimic, și surprinzîndu-se uneori zîmbind - de ce oare, Doamne? Singuratatea nu-i făcea rău, sau poate că se obișnuise așa, și nu-și mai dădea seama că-i face rău. Michel i-a propus să se mute la el, dar fără s-o ceară de nevastă. Nici un bărbat n-a cerut-o de nevastă, le-o fi fost frica de frumusețea ei? Sau poate frica unii de alții, pentru că era rîvnită de atîta? Bineînțeles că ar fi continuat să fie curtată cu insistență, și mai devreme sau mai tîrziu poate că ar fi cedat – oare? Nu, așa e mai bine, curtea făcută a acceptat-o sau nu, fără impulsuri tiranice, doar din capriciu, dacă a rănit vreodată pe cineva n-a fost intenția ei să o facă – dar probabil că asta nu s-a întimplat niciodată, ea a fost mereu dorită iară nu iubită. Și atunci, oare nu a fost dreptul ei la capriciu? Dacă doar dorința a fost cea refuzată, atunci puțin îi pasă – dar cum să fie vre-o dată sigură că așa s-a întimplat și nu altfel?

5.

Sudoarea i se stringea în suvite subtire, intrindu-i în ochi, usturindu-l, orbindu-l. Pentru a se sterge, trebuia să-și scoata manusile uriase, și să-și dea la o parte ochelarii de protecție, și nu o putea face la fiecare citeva minute. Se orpii în fata tisnitoarei montate pe unul din pilonii de susținere ai podului rulant, mai întâi își îngropa pentru o vreme fața în jetul racoros, apoi se spala mult, incet. O oglinda murdara și sparta pe sfert era agatata deasupra, și își vazuse urmele negre lasate de marginile ochelarilor, și care ieseau greu la spalat, chiar și cu sapun. În hala plutea un fel de ceata permanenta, uleioasa, care se aseza pe tine chiar și de treceai pe acolo citeva minute, doar. Ca masura de protecție medicala li se servea sifon la un furtun unsuros și el, și uneori, prin nu știu ce intimplare, lapte. Mai demult, spuneau ceilalti, le dadau lapte în fiecare zi, dar de la o vreme au sistat. La început, oamenii au cam vorbit pe la colturi și nu numai, dar lucrurile au ramas așa, cei cu hotarirea n-au auzit, sau n-au vrut să auda. Apoi oamenii au început să-și aduca lapte de acasa, dar incet-incet, odata cu cei mai tineri veniti în sectie, a disparut și obiceiul asta. Mai erau doar citiva în hala, dintre cei intr-adevar vechi, ce continuau să scoata în pauza sticla de lapte și să bea pe indelete, asezati la o parola.

Mai toată lumea în schimbul trei ieseau în pauza și mincau, sau se odihneau numai, pe iarba din jurul halei. Era racoare și bine dupa nebunia dinauntru, iti mai domoleai sufletul. Rar, se intimpla de nu aveau teava, se mai strica laminorul, și stunci tot așa, mai ieseau pe afara, sub stele.

“Ia uite, Gică, ‘Crai-Nou’!”

Lopata alege o tulpina frageda din gazonul umezit de noapte și-l rupse între dinti.

“De când esti aici, nea Oprica?”

“Din '56...he-hei, iaca se facura douazeci si cinci de ani! Da de ce mă întrebi?”

“Asa... Si nu te-ai plictisit, tot într-un loc?”

“Ba când eram cârlan așa că tine, tot ziceam că mă duc indarat acasa, eu sint de la Dunare, vroiam să mă urc pe vre-un slep, e frumoasa Dunarea, mai Gicule, și când e rea, și când e buna e frumoasa, că femeia. În concediu, fac ce fac, și daca nu dau o fuga pina acolo, zic c-am trait degeaba un an de zile. Oricum mă mai duc eu și-așa, da' daca nu mă duc în concediu, să stau o saptamina și să simt că mă linistesc, macar atita, sunt bolnav p-orma”

“Da' mai ai pe cineva în sat?”

“Mai am, cum nu, mai am doi frati. Al mai mare, tine casa batrineasca, cu locul. Mezinul, și-a luat loc alaturi, să fie tot laolalta...”

“Va intelegeti, hâm?”

“Da' cum altfel? Au știut batrinii de ne-au crescut cu dragoste. Asculta aici, nimic nu-i mai urit și rau că cearta între frati. Da' și frati-tau, parca, e inchis?”

Gică se întoarse pe o parte, își alege alta tulpina și scuipa capatul retezat. Mai musca odata, se juca cîtva timp cu bucata de frunza între buze, iar scuipa, și raspunse incet.

“Îhâm”

“Da' ce facu, mă?”

“Dupa un meci, s-a imbatat că prostul și s-a dus acasa la arbitru, Cînd ala a deschise usa, el i-a și tras-o, de i-a fracturat maxilarul din prima. Si pe urma l-a indesat bine, a sarit și nevasta aluia, era acasa, și i-a tras și ei citeva bune. Au chemat vecinii militia, când s-a trezit a doua zi în beci la sectie, el habar n-avea. Acu s-a apucat de prostii inuntru, cica a dat foc la o baraca.”

“Și mama-ta?”

“Ce să faca, a plins cit a putut, acum asteptam o veste de la el, da' cine stie când l-om mai vedea.”

“De, mă Gică, eu îl stiu pe taica-tau, lucra la alta sectie, da’ îl stiu de mult, era sudor prima-ntii, ce iese din mâinile lui... Dara daca l-a vrut Dumnezeu...”

“Da, l-a vrut Dumnezeu și a rasturnat cifaromul ala peste el, nu? Asa-I nea Oprica?”

Lopata se ridica și o lua agale catre sectie, oamenii se adunau și ei catre usa uriasa de tabla, vopsita maro. Se oprii și bau indelung din furtunul cu sifon, apoi isi puse jetul în cap. Lichidul era rece și spumos, bulele de gaz îi gidilau pielea prelingindu-se în jos spre sale, pe sub maiou. Peste citeva minute o să simta iar transpiratia amestecata cu ceata aia uleioasa, prelingindu-se pe acelasi traseu.

“...mama lui de maistru...”

Omul citi îndelung numele rotondei, confrunța de câteva ori numele de pe tablita albastră cu cel ce-l avea scris pe o bucată de hirtie, apoi începu să caute ceva, mergând și privind împrejur. Ciar în mijlocul semicercului făcut de capatul din fund al intrării, găsi o gură de apă, cu marginea de metal ușor surpată într-o margine. Își puse de o parte servieta burdusită, își coase cămașa rămânând doar în maiou, și apuca coada lucioasă a tirnacopului. Sapa cu o aparentă încetineală, lene chiar, dar o tinu așa, batrineste, pînă făcu în jurul ieșirii de fier o groapă ceva mai adîncă de genunchi și largă bine, să aibă loc doi oameni să lucreze în ea. Puse apoi tirnacopul deoparte, scoase din geantă o sticlă de apă, bău, iar restul și-l turnă în parul naclăit de sudoare. Se apuca pe urmă iarăși, cu aceleași mișcări negrabnice.

Alice privea bratele și spatele acelea modelate fără manuale și antrenamente de culturism, mușchii tineri ce se miscau ritmic sub pielea strălucind de transpirație, ghicindu-i tări că pietrele ce le scoteau în virful tirnacopului. Apoi își închipui o casă undeva în comuna Pantelimon, cu o curte înghesuită și camere mirosind a urină de copil mic și rîntasuri de ceapă prăjită. O nevastă însărcinată iarăși, pe un perete o carpeta cu "Rapirea din Serai" – ori poate că acestea erau doar imagini tradiționale rămase de prin carti, când se vorbește despre astfel de situații mereu apare o nevastă însărcinată sau care abia a născut și "Rapirea din Serai". Poate că el are un apartament în Drumul Taberei, o nevastă neînsărcinată, dolofană, frumoasă și cu accent ardelenesc, un pick-up cu multe discuri de muzică populară și un casetofon JÂVÂCÂ cumpărat vara trecută la mare, pe care îl ia cu el la strand și când se duce acasă în sat, și-l da la maximum, să audă și Nicu lu' Botezatu, al' de față pe smecherul când ieșeau la hora, duminică. Dar pe un perete în sufragerie tot trebuie să aibă "Rapirea din Serai", sau macar un tablou de un metru și jumătate cu un peste campion – și își aduse aminte observația unui prieten, odată, că în astfel de tablouri aproape întotdeauna găsești peștele pictat cu capul la stînga din direcția de lucru a pictorului, respectiv a publicului, oare de ce naiba?

Omul termină de sapat, își lua sticla și suna la usa cea mai apropiată. Aparu un domn în vîrstă, rotunjimea îl făcea bonom, dar care se mișca incredibil pentru anii lui. Ileana îl știa aproximativ, cica fusese comandor de aviație, așa îl strigau și copiii, "domnu' comandor". Omul îi spuse ceva arătîndu-i sticla, celălalt răspunse cu bunăvoință neprefăcută, se vedea de la o postă, lua sticla și dadu să intre, apoi se întoarse și îl întrebă ceva pe om, intră amîndoi, aparura după un timp, el, omul, se spalase pe față și pe grumaz, poate și pe umeri, multumi, usa se închise, și din servieta se ivi o pâine intermediară, un pachet de salam tăiat felii, roșii, o ceapă, și începu să manince la fel cum șapase, încet, fără grabă. După câteva minute domnu' comandor' aparu cu o farfurie de ciorbă așezată într-altă, plătă, tinînd totul într-un echilibru cam precar, la fiecare pas străduindu-se să nu verse din conținutul prea mult, și strigîndu-l pe om. Aștepta se scula de pe marginea gropii, veni și lua farfuria, multumii, și se întoarse la locul lui așezîndu-se. Gusta, dar poate că i se pară prea fierbinte, că o lăsa deoparte și continua cu salamul și cu roșiile. Continua să manince cum începuse, fără nici o grabă, făcea parte din felul sau de a muncii, se învățase așa, cu timpul.

Atunci, Alice se gîndi că omul ala era fericit. Omul - care nu-l citise nici pe Joice, nici pe Huxley, nici nu auzise și era foarte puțin probabil că vreodată va auzi de ei, era cum nu se poate mai fericit. O fericire puțină ca ideal, dar cu vîna și sănătoasă, a clipei, a zilei, a farfuii de ciorbă și a salamului cu pâine și roșii, a copiilor ridicăți în brate și sărutăți la sosirea acasă, a duminicilor cu "Rapidul" și neamuri venite în vizită adunate în jurul mesei din sufragerie plină cu salată de "bef", sarmale, și "Vin Pelin" de Niculitel zece lei kilu', "Albumul Duminical", filmul de la cinematograful de cartier - "ia stai puțin", își zise ea deodată scuturînd capul că și cum ar fi vrut să îndepărteze un țânțar, "de ce le amestec, ce-mi

veni, fericir'li, ele este de mai multe feluri - toată lumea stie asta. El e fericit cu nevasta și casetofonul lui și cu pestele ala din tablou, eu cu Joice, de ce am fi cu totii fericiți sau nefericiți în același fel, asta ar însemna de fapt sfîrșitul lumii, zic eu – dar ști ceva, hai că e baiat frumos, îmi place, ia uite ce spate lat, oare citi ani să aiba, poate douăzeci și patru, și cinci?” Isi turna lapte într-un pahar înalt și cilindric și-și alege o felie de cozonac, îi placea laptele foarte rece, avea o adevărată manie, și în zilele toride de vară când se întâmpla să fie prin oraș gîndul unui pahar înalt plin cu laptele bătut o obseda continuu - după troleibuz, oare ce putea fi mai bun?

Omul stătea cu farfuria goală în fața ușii, așteptînd pe cineva să deschidă, ieși iarăși domnul 'comandor', omul mulțumii și revenii la groapa lui, cauta prin geanta jerpelită și se îndrepta apoi cu un pachet de țigări în mână, lângă un gard potopit de o tufă de liliac, spre umbră. Isi aprinse o "maraseasca", și își înalță privirea, Alice era cuprinsă de cadrul ferestrei între albul neglijenței și al paharului cu lapte, statura așa prîț de o clipă uitîndu-se unul la altul, ea în mijlocul ferestrei, el așezat sub tufa de liliac, rezemat de gardul scund de piatră, și omul își lasă ochii prinzînd în priviri o nunta de furnici ce se formase lângă groapa lui, sau poate că le stricase furnicarul? "O să ploaie", se gîndi el, mai trase un fum adînc, și începu să cînte numai pentru cugetul lui, "m-am născut între Carpa-ați, laa poale de munte".

"Sigur, casetofon și tablou cu peste" mormăi Ileana și rise moale, cu un gest strengăresc al capului, o alintare rămasă de prin ani, de copil, "și lasă că Tuți niciodată nu vine la fix" continua ea aparent fără nici un fel de legătură, "sfertul academic, sfertul academic, nu?"

*

"...nu pot Tuți, zău nu pot, ce naiba, cum să anulez, tu, ora, hai dragă, ce au intrat zilele în sac...hai că ești grozavă, da, uite îți promit, sugur, și-gur, bine, pa-pa"

Avea un elev chiar vis-a-vis de Medicină, și atît de mult îi plăceau Cîrocenii încît numai de eara vreme extrem de rea, viscol rău, nu coborî la Kogălniceanu sau la Opera, să o ia apoi pe jos. Tuți o ținușe aproape două ore în cofetăria aia de la Opera, cu niste înghețată fleșcaită și mai apoi limonadă salcie, Doamne ce mai prejudecați are și fața asta, de ce n-o fi vrut să meargă la o terasă să ia o bere, sau macar o sticlă de Pepsi, tot era mai bine decît limonadă și mustele bulucite spre stropii încheși pe mese și pe jos. Pretextul fusese atît de împlinit de un anumit standard de morală de mahala, încît nici nu avusese replică: "Dragă, cum o să intrăm noi, două femei singure, într-un restaurant și să bem bere?" Oricît de mult tinea la Tuți, a fost cit pe ce să-i explice fără echivoc ce credea ea despre două femei singure într-o circiumă vs. restul lumii, dar s-a abținut la vreme, și acum, mergînd pe trotuarele umbrite și pline de pace, își simți sufletul revigorat cu sentimente nobile.

*

Recunosc plicul imediat, printre gaurile cutiei postale. Lunguiet și puțin albastrui, de ani de zile la fel, cu doar numele ei undeva jos, spre colțul din dreapta. În camera, îl puse pe un raft al bibliotecii, și, răbdătoare, trecu mai întîi pe sub dus, își trase pe ea un halat subtire de casă, apoi, în fotoliu, începu să taie marginea scrisorii, ca filmata cu încetîntorul. De cinci ani, e drept că doar din când în când, poate odată la șapte-opt luni, găsește un plic ca acesta în cutie. Atunci când l-a cunoscut, Make abia venise din armată, de citeva săptămîni. Il întîlnise la niste prieteni, trecuse întimplător pe acolo, ea cumpărase de la atelierul de vis-à-vis de Palatul Telefoanelor o pereche de pantofi, o comandă refuzată de altcineva, și care ei îi veneau perfect, îi gasea superbi și se oprise să-i arate gazdei, o fostă colegă de facultate. El era acolo, era prieten cu fiul Stefaniei, amîndoi tîniși încă scurt, cu parul arici, i-a

remarcat mainile extrem de fine dar ferme, mai apoi a aflat că și cînta la violoncel. Conservatorul însa nu-l atrasese foarte – desi mai apoi, când l-a ascultat, i s-a parut ireal felul lui de a purta arcusul pe coarde – el dorea să se vada student la filologie.

Desfacu pagina lucioasa, mingăicioasă la pipăit, incerca să ghiceasca de va fi acoperita cu versuri, da, așa era, poate ar fi parut desuet să primeasca versuri de la un barbat, dar nu, cu toată dedicatia scrisa intr-un colt de pagina multe dintre ele erau poezie pur și simplu, puteau fi dedicate mamei lui, unui perete, sau unui presedinte de CAP, de citeva ori însa a gasit și ceva numai pentru ea – sau cel puțin așa îi placea ei să creada. Mai lungii asteptarea cu înca citeva secunde, și își aprinse o tigara.

ce patimă plină de crâng de mesteceni mă prinde,

mă uit cum adulmecă printre frunze cuvinte,

și toamnele toate

adesea murdare, adesea curate,

o coastă îmi fură

și o prefac în vin de cuminecătură

și cum stau așa pe pământ culcat,

privind cerul ca un apucat,

aș vrea să-ți pot aduce înapoi

toate păsările care au plecat

și atunci ochii îmi întorc de la cer,

și coajă albă de copac mi-e limba,

și iertare îmi cer,

și vinul cel sfânt îmi întunecă mintea.

Se abtinea să-l judece. Ea nu facuse facultatea nici să critice, nici să creeze, pur și simplu îi placea limba engleza, îi placea cum suna. Lui, impotriva zimbetelor nu de putine ori ironice, îi placea rusa, îl vazua transfigurat, citind cu glasul unui alt om, parca, poemele lui Esenin și Evtushenko, poate de asta îl primise linga ea, el era tot un suflet, un zbutucium ce se consuma cu repeziciuna unei paduri de brazii cuprinsa de flacara; atunci, în seara aceea, cand ea probase pantofii sub privirile incintate ale Stefaniei, el iarasi se predase primului impuls și o admirase, "...ce picioare frumoase aveti", și ea nu stiuse daca inainte de asta el spusese "doamnă..." sau "Doamne!", fusese sincer și dintr-o data, și în prima clipa când ramasesera singuri ea se aplecase peste fotoliul în care el statea și îl sarutase apoi punindu-i degetul pe buze și facindu-i semn să taca, reaparut și Stefania cu citeva sticle de bere, dar acum în camera aceea era deja un complot, un secret mare și dulce. Un timp și-au ocolit privirile, teama de ce? – ori poate nu teama ci o primire a noului nepremeditat? Au plecat impreuna, el a condos-o inspre statia de autobus, și pe alea dintre blocuri s-au oprit și s-au sarutat mult, salbateg, animalic, toate cuvintele murisera strivite de buze, apoi au mers aiurea pe trotuare, la fel tacuti, el tinind-o că un naufragiat bucata de catarg ce nu-l lasa să moara, ea cautându-i strinsoarea, dorind-o multa, continua și fara sfirsit, a ei, numai a ei. Cit naiba a tinut totul? Cam doi ani, nu-i așa, poate puțin mai mult? Da, doi ani din cei optisprezece care-i desparteau. Nu a mai simtit diferenta de virsta, și nici nu i-a pasat. A fost singura data când intr-adevar s-a gindit că un barbat s-ar putea să fie totusi serios când îi spune că o iubeste.

Make avea umor bun, îl are și acum, de altfel, desigur, și dupa oarece vreme, când ea incepuse să nu-i mai primeasca la fel de avida mângâietul și zimbetul, obisnuia să spuna că doi oameni au iubit-o pe lumea asta, că niste câini: el și cu Tombi. Țsta era un catel jumatate Pekinez, jumatate Spitz, ceva că un

leu mititel, zbanghiu și destept foc, pe care ea îl gasise rebegit de frig linga gardul unei curti pe când catelul nu era decit un ghemotoc cit o potocala, d-ai-a îl și botezase Bobiță. Construit parca exclusiv din extreme, iubindu-i la fel de mult și pe Heidegger dar și pe “Ciresarii” lui Chiriță, Make i-a spus, cățelului, bineinteles, “Țombi”, cu derivatele respective, dintre care “Lume, lume, veniti să-l vedeti pe Țombilini, mai ceva că Josefini”, și un uimitor “Țombilișcă fara frisca” – sau poate că nu chiar atit de ciudat, pentru că, într-adevar, catelului îi placea mai mult berea decit frisca.

In dragoste, Make era tot atit de nestapinit ca atunci când apasa arcusul pe corzile violoncelului, sau își sustinea ideile intr-o discutie. Dupa ce terminau de facut dragoste, ramineau amindoi extenuati, multa vreme, fara a putea vorbii sau aprinde o tigara. El a fost poate cel mai barbat din citi a cunoscut, și asta nu numai reducind totul la dormitor. Nu-și putea aminti să se fi intimplat vreodata la teatru, la o petrecere sau la restaurant el să faca abstractie de eticheta, sau să aleaga un vin prost. In primele zile, i-a fost cam rusine să apara cu un copil prin foyere, dar s-a obisnuit repede, de fapt s-ar fi ferit de cine? Da, a fost superb, oare cite femei în lume au avut vreodata parte de asemenea zile de fericire? Oare citi barbati?

Despartirea a venit oarecum neasteptat, cu toate cele citeva mici certuri pe care le avusesera de-a lungul timpul, inainte. L-a rugat să se tunda, avea parul mult prea lung, pina peste umeri, nu se tunsese niciodata de când venise din armata. Si, dupa parerea ei, se purta prea mult în bluejeansi, și-i placea cam mult Hendrix și Janis Joplin, muzica pe care ea nu o agrea, și – oare? – vorbea cam mult despre o colega de facultate, cu ochi albastrii și nemaipomenit de gimnasta. Este adevarat că și ea, intre timp, cunoscuse un inginer cu parul usor grizonat, el, ca și ea, inebunit dupa munte, schiuri, și inot - când nu erau la mare se cățarau pe creste. Cu veniturile de la meditati Alice ar fi putut să-și cumpere masina, de mult daca chiar ar fi vrut, n-a atras-o niciodata perspectiva, însa recunostea practicalitatea faptului de a avea un automobil, mai ales daca era și comforabil că Fiatul 1800 al inginerului. Ea și Make n-au rupt-o însa definitiv, au mai iesit impreuna la spectacole, la cite un restaurant, sau, pur si simplu, sa se plimbe aiurea pe strazi sau prin parcuri. De citeva ori au ajuns și în pat, dar nici ea, și l-a simtit, nici el, n-au mai fost că inainte. El și-a terminat facultatea, s-a mai tuns dar nu prea mult, poarata tot bluejeansi și este metodist la o casa de cultura unde organizeaza concerte rock, drept care pustanii, mai ales cei din imprejurimile respective, îl considera un fel de zeu. Cind o invita însa să iasa impreuna, se pune la patru ace, trupul îi este mai de barbat și trasaturile i s-au mai asprit doar cit o idee desi daca nu l-ar fi stiut dinainte nici n-ar fi bagat de seama, și femeile intorc capul dupa el sau îl fixeaza cu insistenta. Țombi a murit acum un an de la otrava pentru sobolani, imprastiata pe la colturile strazilor.

Țucu puse de-oparte "Informația", și scoase de sub birou o sticla de vodka. Trase un fum adinc din tigarea pe jumătate, își potrivea comod picioarele pe colțul mesei plină de hirtii, și desfăcu dopul de tabla. Il pufni risul. Doamne, ce-a mai fost cit au avut lucrarea aia la "Vinalcool". Primul lui proiect ca șef de lot. De frica să nu aiba nepleceri a împartit oamenii în două, care beau și care nu, apoi i-a luat numai pe cei liniștiți. După două săptămâni începuseră să vina nevestele respectivelor să întrebe ce se întâmplă, că nu mai dădeau baietii pe acasă cu zilele. Pe urmă a aflat că ei trăsesea teava la chiuveta din baracă, curgea vinul într-o veselie. Majoritatea navetisti, țărani din tata-n fiu, gospodari și cu simț practice, după ce au terminat lucrarea au astupat teava și au lăsat-o îngropată, că poate or mai avea treaba pe acolo și alta dată. Numai ghinioane d-astea a avut pe la toate punctele de lucru.

Deschise ziarul și își arunca ochii pe coloane. "Aflăm de la inspectoratul militei capitalei", aha, ia să vedem, dom'le, ce mai fac baietii veseli? Lua sticla în mână, se uita lung prin ea admirând puritatea lichidului, și o duse înspre gură. Deodată usa se deschise fără nici un fel de acte preliminatorii și își făcu apariția un individ micuț, cu oarece tendințe de rotunjime, și care, împotriva soarelui de după-amiază, purta totuși haina și cravata.

"Bună ziua, draguta, mă rog, as putea vorbi cu șeful de aici?"

Țucu rămase perplex, cu sticla la jumătatea traseului, privind fața bonomă, de bunic, luminată toată de un zîmbet. Puse apoi sticla pe birou, nu mai avea nici un rost să o ascundă, își trase picioarele, și se așeză normal pe scaun.

"Am onoare" – zîmbi la rîndu-i, și continua în gînd, "cum naiba a ajuns asta aici? Păi ce e șantierul asta, loc de promenadă?"

"Asa, aha... Draguta, am și eu un apartament în blocul asta, aici, ala etajul unu. Am fost de la-am văzut, știu că săptămîna asta aveți recepție. Am tot stat și m-am gîndit, n-ai vrea mataluță să muti peretele dintre bucatărie și sufragerie un metru mai la stînga? Ști, noi suntem batrîni de-acuma, la cit gatește nevasta-mea, nu ne mai trebuie așa mare bucatărie. Mă rog mult, fă-o pînă în recepție..."

Țucu îl asculta atent, apoi își puse întrebarea dacă nu cumva a început să bea cam mult. Totdeauna își spusese că două-trei beri pe zi, și un giț de vodka, acolo, incidental, nu poate să facă rău nimănui.

"Mă iertăți că...vreți să mai spuneti odată?"

"Păi, draguta, ziceam că zidul de la bucatărie să-l muti mataluță cu vre-un metru că..."

Țucu își acoperi fața cu palmele și își presă baza nasului, apoi privi undeva deasupra individului din fața lui, și în fine, reuși să se uite în ochi.

"Ăăă...domnu'...domnu'...stați un pic, gata, am înțeles. Păi dom'le, cum să mut zidul, vrei să intru-n belea? Păi dumneata îți dai seama ce înseamnă asta? Nu se poate, aici e un proiect aprobat, ras-aprobat, eu nu pot să fac decît ce scrie acolo. Sunt niște chestii fixe, clădirea asta are și ea o structură de rezistență, păi dacă se-ntîmplă, Doamne-fereste, ceva, cine intră în bucluc? Cine nu a respectat proiectul, adică constructorul, adică eu. Păi vezi? Dom'le, nici n-am mai auzit de așa ceva, de cînd sunt pe șantier."

Celălalt îl asculta zîbind bonom, relaxat, cu o privire parintească în care se citea interesul pentru cele ce auzea, și apoi:

"Păi, decît un metru, de-oi vrea mataluță, că ști, la cit gatește nevasta-mea..."

Țucu vru mai întîi să sara la el, apoi îi veni să rîdă. În fond omul avea și el dreptatea lui, dăda nevasta-să nu prea mai gatește... își ascunse zîmbetul, și se pregăti sufletește pentru o batalie ce se prevedea a fi de durată și care cerea o intensă muncă de lamurire.

"Mult stimat domn, după cum am încercat să vă explic, sunt niște norme peste care nici eu, nici altcineva care ar fi fost în locul meu, nu poate să treacă doar așa, cum vrea, cine vrea. Sunt tot felul de

probleme, unele de ordin mathematic, altele de ordin practic, iar aletele de un alt fel de ordin, care vine de undeva, de sus. Dar daca intr-adevat tineti să aveti facuta lucrarea asta, imi trebuiesc niste aprobari, de la citeva persoane. Veniti cu aprobarile, și se rezolva. Altfel, zau, credeti-mă...”

“Cum nu, draguta, se poate, cum să nu, păi hai, spune...”

Domnu’ inginer sef de lot lua o coala de hirtie alba, neinceputa, dintr-un sertar și își sprijini fruntea în mina stinga. “La cine să-l trimit eu p-asta, mai frate, ia să vedem?” Apoi insira apropape caligrafic, fara graba, un pomelnic de doazeci de nume, de la care un om normal n-ar fi adunat semnaturile respective nici pina la Revelionul urmator. Respectivul lua pagina, citi lista cu voce tare, rar, oprindu-se citeva secinde dupa fiecare nume.

“Auzi draguta, dar de ce trebuie să mă duc pe la toti astia? Nu pot io să vorbesc numa’ cu seful lor?”

“Păi, vedeti dumneavoastra, fiecare e un sef, dar în alt loc. Asa că...”

“...da, draguta, dar mă gindesc că trebuie să asculte și ei de cineva, nu? Păi, ce să ne mai complicam, zimi-l p-ala.”

“Stimate domn, sincer să fie, habar n-am, că nu prea se lovesc intre ei... Poate cu cineva de la minster...”

“Păi, draguta, cu Radulescu, mă gindesc... e bun, hâm, ce zici, e bun Radulescu?”

Țucu se gândii la anii studentiei. Ce mai escpade, ce mai bairamuri, erau o gasca super, toti unul și unul, a fost intra-adevar frumos, nu pereti de mutat, nu Radulescu... Isi drese glasul și se aseza mai bine pe scaun.

“Adica... tovarasul Radulescu...va referiti la tovarasul Radulescu, nu? Adica... tovarasul...ăăă, da, sigur, cum să nu, daca tovarasul Ra-du-les-cu aproba, păi bineinteles că nu mai este nevoie de nimic altceva, se-ntelege...”

“Păi de ce n-ai spus așa de la început, draguta? Imi dai voie să folosesc telefonul matale, numai să-mi spui cum, că vad că are niste butonase pe el, ei, tehnica...”

“A, da, păi tehnica...avansam, avansam pe zi ce trece. Apasati dumneavoastra pe butonasul verde și formati numarul, vedeti, e simplu.”

Simtea că vrea un git de vodka, trebuia neaparat, altfel se intimpla o catastrofa. “Cine o fi asta, dom’le? Ori sunt eu nebun?” Intinse mina și lua sticla de pe birou, apoi, fara jena, trase o dusca zdravana. Ca și cum nimic nu s-ar fi intimplat, se apleca apoi, și puse sticla sub birou. Celalalt îi facu semn, și îi intinse receptorul.

“E pentru mataluta.”

“Alo, da, va salut, să traiti...da, sigur, cum doriti, sigur că da...păi, în citeva ore...da...totusi, cu tot respectul, daca imi permiteti, pentru receptie, stiti, peste citeva zile, o aprobare scrisa...nu, nu e pe structura de rezistentă, dar totusi, conform proiectului...daca o lasati la secretara, vin eu azi și o iau, da, sigur, multumesc, va salut cu tot respectul.”

Aseza usor receptorul în furca, ginditor, cu sufletul napadit de intrebari. “Mă, frate, cine naiba o fi asta? Chiar așa...?” Li zimbi bunicului de cealalta parte a biroului.

“Maine e gata, puteti să veniti să-l vedeti.”

“Păi ce să mai vin, draguta, la ce să mai bat drumul pina aici, că vreau în zori să plec la pescuit, sti, pasiune mare, mare de tot, ce să-ti mai spun, eu pentru o rosioara las totul și mă duc, ce să-i faci, nici un doctor nu te lecuiește de asta, da’ mataluta nu-ti place?”

“...sa-mi placa? Care doctor? A, pescuitul...eu, așa, ocazional. Nu prea am timp, că noi, în constructii, toată ziua cu treburi, santiere, conducte, pereti...”

“Rau, ar trebui să-ti faci vreme, zau așa, macar duminica, trei-patru ceasuri, sti ce frumos e, nici nu gindesti...”

“Pacat că sotia nu prea mai gateste...”

“Ei, o coirba, acolo, tot face ea, și o saramura, și o stiuca umpluta, da plachia...iti place plachia de crap, că eu sunt mort dupa ea? Si prajit, cu lamiae însa, că usturoiul imi da arsuri, eu acum nu mai sunt tinar, așa că matala, deh, trec anii. Draguta, eu acum plec, că trebuie să-mi pregatesc sculele, filozofie mare. La revedere, și multam tare.”

“A, nici o problema, fiti fara grija, sarutari de mâini doamnei.”

Se orpi în fata ferestrei, cu mâinile în buzunare, urmarindu-l cu privirea pe individual ce se strecura printre mormanele de caramida și moloz. Continua apoi să stea așa, cu ochii atintiti care un punct indefinit. Brusc, că și cum i-ar fi venit deodata o idee, se duse glonț la usa și o deschise. “Priscoapeeee....bai Priscoape”, striga el din prag. Priscop, inasa, se vede că ori nu era pe aproape, ori că adormise pe undeva la umbra, că era cald al dracului afara, nu prea te tragea ata la munca. Țucu se invirti citiva pasi, uitindu-se aiurea prin-prejur, și intra pe scara blocului.

“Priscoape, unde naiba esti mă?”

“Domn’ inginer, e la ‘32’, face un colt de faianta” - veni un raspuns din neat –

“daca nu-i acolo, inseamna că-i în alta parte.”

“Ia să te vad mă, care esti, Dobrica, tu mă, bravos...mă baiatule să sti că iti dau prima, că iti merge mintea de nu se mai poate. Mă, dar tu ai vorbit serios adineaori?”

Cel întrebat ramase nemiscat, cu o mistrie în mina, uitindu-se lung la Țucu, neintelegind întrebarea și nestiind ce să raspundă.

“Da’ cum domn’ inginer, adica cum daca am vorbit serios?”

“Păi, mi-a venit și mie așa, un gind, mă Dobrica. Da’ de unde ziceai tu că esti de loc, parca...?”

“Păi că la optișpe kilometrii de Cracal, domn’ inginer, da’ poa să fie și douășcinci”

“Mă, Dobrica, eu te-am întrebat exact de loc, dar daca e la optișpe kilometrii de Caracal, nu mai e nevoie să-mi zici. Chiar și douășcinci... Dă’ și mie un foc, că mi-am uitat bricheta. Așa, merci, acum asculta ce-ti zic, da’ cu atentie...tu mă asculti?”

“Da’ cum nu, domn’ inginer, cu toată atentia, da’ se poate?”

“Asa, înca odata bravo! Deci, te duci si-l iei pe Priscop, mai adunati înca doi oameni, si va duceti la ‘24’ să darimati zidul de la bucatarie cu sufrageria. Vin si eu în douazeci de minute, dar pe seful de echipa la-i vazut?”

“Păi, nea Hentz era si el p-aici, n-o fi la statia de betoane, că așa zicea parca? Acolo o fi.”

“Ai dreptate, si daca nu-i acolo, o fi în alta parte?”

“O fi, domn’ inginer, drept e.”

“Ma, Dobrica, de citi ani esti tu, ma?”

“Nouășpe, domn’ inginer, peste o luna.”

“Si cum, ma, n-ai recrutat?”

“Ba da, ma ia în octombrie, la diribau ma ia, așa a zis dom’ capitanu’ ala de la circa.”

“Dobrica, asculta aici ce-ti zic eu, tu caporal ajungi, sergent ma, nu caporal, scuza-ma că ma gresit, fac pariu pentru asta, pun mâna-n foc! Dar daca, Doamne fereste, nu te vad cu tablele pe umar, inapoi nu te mai primesc, ai inteles, ma Dobrica?”

“Da, cum nu, domn’ inginer, numa’ las’ să ma faca ei pe mine segent, si-o să vedeti dumneavoastra, că doara io nu-s de colea.”

“Da, ma, stiu, nu esti de colea, esti de la optișpe kilometrii de Caracal, poate chiar douășcinci. Hai, si-acu’ ‘le roi’ spune francezu, la treaba”

“Da cum ati spus domn’ inginer, că n-am prea priceput...”

“Le roi’, ma, adica în traducere libera, ‘roiu’, acum ai inteles?”

“A...da’ cum domn inginer, cum să nu-nteleg, sigur c-am inteles.”

“Bun, du-te si vedeti să nu va apucati de alt zid, la bucatarie, ma, nu la debara – si zii nea Hentz e la statie, hâm?”

La statia de betoane toată lumea era în pauza, sub un sopron, la o partida de table. Vazindu-i, pe Țucu îl pufni risul, dar lua o față suparata.

“Sa traiti domn’ inginer!”

“Ce faceti, ma, frecati zarurile, păi de asta ne arde noua acum? Pe ce jucati?”

“Pe zece stile de bere, să traiti – raspunde unul – i-am luat trei partied lu’ Paraschiv, facem bairam la leafa, domn inginer.”

“Da, sanchi, că parca altfel nu faceati. Bre nea Hentz, ia, hai si ia-ti oamenii, că avem de darimat un zid. Ia uite-i ma frate cum stau, table – table, transistor, antren si veselie. Parca-ati fi la Copacabana!”

“...da’ care cabana, domn inginer?”

“Copa...aaa, nu conteaza, una din ele, haideti, ma, fratilor, că să-l terminam azi, în cel mai rau caz mâine. Nea Hentz, va duceti la ‘24’, Dobrica e deja acolo...sper... Terminati de dat jos zidul de la bucatarie cu sufrageria, si-l faceti un metru mai acana, că nevasta-să nu prea mai gateste. Vedeti de faceti treaba buna că eu trebuie să dau o fuga pina la minister, si când ma intorc poate va gasesc ia la table... Vezi că-i pe nasoaie, ordin de la Radulescu. Ce stati, ma, ia uite la ei, parca-ti fi de beton armat.”

“Domn’ inginer...daa...a cui nevasta nu prea mai gateste, că nu prea ne e clar cum devine cazu’?”

“Ce conteaza mai Sterica, principalul este că nu prea mai gateste, si basta, chiar daca lu’ barbat’su îi place plachia si pestele prajit cu lămâie, că usturoiul îi face arsuri. Acum ai priceput?”

“Da, domn’ inginer...adica nu prea, da’ daca ziceti dumneavoastra, așa o fi.”

“Bun... Nea Hentz, ne-am inteles, nu vreau să-l gasesc pe vre-unul beat când ma intorc, că nu stiu ce-i fac.”

Nea Hentz se ridica în picioare, își roti privirea peste grupul de lucratori, de la stinga la dreapta si inapoi, apoi rosti rar si indesat.

“Ma, voi ati auzit ce-a spus domnu’ inginer, azi nu ne inbatam, daca îl prind pe vre-unul, ala e. Hai, la treaba, continuam tablele dupa aia – si intorcindu-se catre Sterica – ma, tu tine minte cite linii aveai.”

“Ei nu – sari cel avertizat – că-oi fi vre-un fraier! Păi cum să uit, bre nea Hentz, ce, adica jucam pe bete de chibrituri? Auzi vorba!”

Țucu își privi ceasul, statu si se gândii citeva clipe, apoi se intoarse catre seful de echipa, vorbind si agitindu-si degetul aratator de la mina dreapta.

“Gata, eu am plecat, deci așa, ne-am inteles, nea Hentz...”

“Se poate domn’ inginer, vorba-i vorba, păi dac-am zis, așa e, azi nu ne imbatam.”

“...hai, salut.”

Țucu o lua spre poarata santierului, facind echilibristica pe virfurile pietrelor mai rasarite si încercând să nu-si murdareasca de noroi adidasii albi, abia cumparati. “Ma, ce-o fi apucat-o pe nevasta-să să nu prea mai gateasca? Păi n-au si ei copii, nepoti, păi când vin aia în vizita, ce naiba le pune pe masa? Scobitori murate?” – se gândii el, si sprinta spre un troleibuz care tocmai oprise în statie.

Alice își aranja garoafele într-o vază subțire și albă, apoi se așeza să le privească. Cu toate că primea destule, își rezerva deseori plăcerea să-și cumpere singură flori. Astfel, și le putea alege doar pe cele care-i plăceau – un fel de egoism nobil, cum îi spusese Make odată. Îi plăceau mai ales crizantemele ruginite și tufanelele mici și modeste, la fel aramite de toamnă, de care ar fi golit toate tarabele florăreselor dacă ar fi avut unde să le pună. Pe vremea când erau împreună Make îi aducea zilnic un bulgare de petale, de nu se întinleau i-l lăsa în fața ușii, și, când uneori venea cu altele primite, tot simtea cum i se strânge tot pieptul gândindu-se la cele pe care avea să le gasească acasă. Nu-i vorba, ca și Michel e la fel de atent, dar niciodată nu i-a adus decât buchete... Da, sigur, uneori o singură floare însemna mult mai mult decât un cimp întreg.

Își scoase pantofii și-și masa ușor gleznele și degetele. Make obișnuia să i le sărute... Și urechile, spunea că e femeia cu cele mai frumoase urechi din lume, își construia, așa, o mină serioasă și gravă, apoi începea să-i spună cum are ea urechi superbe, pentru care, dacă ea ar fi trăit acum opt sute de ani, s-ar fi batut cavalerii în turnire. Avea întotdeauna un umor sanatos, dar ea, uneori, aproape ca îl credea, sau mai bine zis, pentru o secundă îi plăcea să-l creadă, chiar dacă s-or fi batut pe vremuri cavalerii pentru ochii scintilăitori sau melancolici ai unei curtezane, tot era ceva și chestia cu urechile... Nu, hotărât, astăzi prea îi zboara mintea aiurea, ia mai bine să inspecteze frigiderul... Ciuperci!

Își alegea o farfurie patrată și plată, de un alb aproape străveziu, cu un chenar de flori mari, negre, apoi o furculiță grea de argint mîngiată în filigran. O ținu câteva clipe între degete, privind-o. Era tot ce avea rămas de la bunica – o furculiță, cit de prosaic și anost suna, să ai amintire o furculiță. Restul lucrurilor s-au imprăștiat care pe unde.

Soneria de la intrare zbirnii de două ori, egal. Puse furculița în farfurie și avu un gest reflex de a-și aranja parul.

“A, Tuți, ce faci dragă, pai nu ești la magazin?”

“Bună, tu, da-l încolo de magazin, că sunt plecată după marfa... Am pus un afiș în geam. Da' tu ce faci? Ce-ai aici, vaaai...ciuperci?! Ia, lăsa-mă să gust...tu, da' sunt o nebunie, pe cuvînt, cu ce le-ai făcut, dragă, ce-ai pus în ele de-s așa bune?”

“În principal, ciuperci, Tuți dragă, și o roșie, ceapă, un pic de ardei gras, puțină carne de miel, mărar, și tot ce-ți mai trece prin cap la momentul respectiv. Nu vrei și niște smîntină deasupra? Uite, ia de aici.”

“Merci, super...auzi, tu îl ști pe tipul ala de vis-à-vis, de la restaurant, barmanul, ala dragă, așa brunetel, subțirel și cu freza pe dreapta, îl ști, că erai odată pe la mine la magazin când mi-a adus două pachete de Kent.”

“...subțirel, cu freza pe dreapta, nu, nu-mi aduc aminte, n-am avut onoarea. Ei, ce-i cu el?”

“...vai, tu, da' ce bune sunt cu smîntina, mai vreau pâine să înting în sos, zău, mi-aduc aminte de cînd eram mică, acasă la Pogoanele, și mergeam cu mama la cules ciuperci, și ea le făcea o nebunie de bune, punea și la murat, și iarna, cînd le gătea, și eu veneam de afară de la joacă...”

“Nu ești tu prima, Tuți scumpo, a mai fost unul care a scris cite ceva pe chestia amintirilor de genul asta.”

“Zău, tu, din Pogoanele?!”

“Putin mai la vest, Tuți, un pic de tot.”

“Aha. Și-i plăceau ciupercile?”

“Știi și eu...poate că da, el de fapt se referea la niște prăjituri, tot așa iarna cînd venea acasă de la joacă...dar de fapt nu contează, ce ziceai de brunetelul?”

“Vaai, sa vezi ce chestie, tu, ca nici nu mi-a trecut prin cap macar, inainte. Sti, eu totdeauna l-am privit doar așa, ma, rog, mai mi-aducea cite un pachet de tigari sau un “Fa”, si ce crezi ca-mi zice ieri?”

“Ce cred, Tuți?”

“Zice, asculta draga, tu cind ai concediu? Pai, tocmai in noiembrie, eu de colo, aiurea, nu-l am in noiembrie ci in august, da’ am vrut doar așa, sa vad ce zice el. Cum, draga, in noiembrie, se mira, pai atunci nici sa iesi sa cumperi pâine nu-ti vine. Nu puteai si tu sa-ti aranjezi o luna mai buna?”

“Tuți, voi n-aveti dreptate, noiembrie este o luna superba. Eu anul trecut am fost la mare, si m-am repezit si o saptamina pina la Sibiu, la niste amici. A plouat mai tot timpul, o ploaie fara vint si resemnata intr-un fel, nu stiu cum sa-ti spun, parca stia ca in curind o sa imbatrineasca si o sa fie alba.”

“Ce tot vorbești tu acolo, cine-a mai auzit sa mergi la mare in noiembrie?”

“Pe cuvint, a fost nemaipomenit, m-am plimbat pe plaja toata ziua, tu sti cit de fumoasa este marea cind e singura?”

“Aha... Si Michel?”

“Nu stiu, ca am fost doar cu mine si atit.”

“Tu, zau, citeodata ai așa... niste chestii de nu stiu cum sa le zic, parca n-ai fi in toate mintile...”

“Da? Bine Tuți, daca zici tu, uite, eu recunosc cu toata sinceritatea, nu sunt. Dar niste inghetata vrei, am de fistic si de ciocolata?”

“Ăăă...din amindoua.”

“Vrei si alune prajite deasupra?”

“Hii...da, vreau!”

“Si vre-o doua capsuni taiate frumos in sferturi?”

“....!”

“Un strop de frisca?”

“....!”

“Și o picatura de coniac peste totul?”

“Da, și...sigur că și, cum naiba sa zic nu? Hai mă, ca esti grozava, ce mai, cum naiba le ai tu pe toate pregatite mereu, ca nici aia de la Athenee Palace nu-s așa.”

“O pura intimplare, Tuți. Ei, spune cu brunetelul.”

“A, așa. Pai, pina la urma, vroia sa facem concediul impreuna. Auzi, tu, sti ca are masina?”

“Nu, ce vorbești, de unde Dumnezeu sa stiu?”

“Îhâ. Mi-a zis ca daca vreau sa facem un tur pina la Snagov azi mai târziu, dupa ce termin programul, da’ nu pot, ca trebuie sa ma duc pe la mama, sa-i duc niste lâna, imi face un pullover.”

“Pai, daca ai concediu in august, si mai ales la mare, la ce-ti trebuie pullover?”

“Hai, tu, ce naiba...auzi, tu rizi de mine?”

“Nu, Tuțule, ma gindeam, așa...”

“Uf, draga, iar am mincat de nu ma mai pot misca, de cite ori vin la tine se intimpla la fel, dac-o tin așa, o sa distrug cintarul. Cit e ceasul...uf, n-am nici un chef sa ma duc inapoi la magazin, dar ce naiba sa fac. Ce bine de tine, program de voie toata ziua, nu inventar, nu sedinte...Saru’ mâna pentru masa, am plecat, tu, pa, si zi-i salut lui Michel, din partea mea.”

O privi indepartindu-se pe trotuar. Ce copil, abia a implinit douazeci de ani. Îi placea de ea cum stia sa adune culorile pentru imbracaminte, si mai ales ca nu se impiedica cind mergea pe tocuri. Are un mers frumos, infipt si mindru, așa isi tine de altfel si trupul si capul, fara însa sa degaje aroganta, e un lucru natural si apare astfel – da, îi placea Tuți.

Fotoliul o primi, si ea se aseza adunindu-si picioarele intr-o parte. Fumul cu gust albastrui al tigarii plutea nimiscat, ca un al doilea cer, mai mititel, intr-o lume in miniatura. Ce facea ea cind avea douazeci de ani? Era o fata insignifianta, putin timida, pierduta printre cele multe, una dintre acele

finite pe care, de esti singur cu ea intr-o sala de asteptare, nu remarci ca se afla acolo, la citiva metri de tine. Cam slaba si mai degraba osoasa, poate doar un sculptor de geniu sau un profesor de osteologie ar fi putut sa inteleaga ca de fapt avea oase lungi, fine, si perfect proportionate, pe care formele muschilor abia incepeau sa se contureze, si care, in citiva ani, aveau sa sustina un trup de exceptie. Intrase la facultate, invata pe rupte sa nu piarda bursa, si tare ar fi vrut sa aiba destui bani sa-si cumpere o pereche de pantofi cu toc, cu toate ca n-ar fi avut rochii la care sa-i poarte. Impartea o camaruta de patru pe patru cu Jeni – doamne, oare ce-o mai fi facind, de cind au terminat scoala nu s-au mai vazut, ea s-a maritat atunci, imediat dupa ce si-a luat diploma de stat, la Timisoara – inchiriata in casa unui croitor, undeva dupa intersectia lui “Dimitrov” cu “Stefan cel Mare”, si stiau ca respectivul se uita prin gaura cheii sa le vada dezbracate. Lor le era rusine sa i-o spuna, si dupa o vreme, Jeni – numai idei d-astea traznite avea – începu dint-adins sa stea goala, doar sa-l scoata din minti. Vorbeau si cu glas tare admirindu-si reciproc sinii si picioarele, in așa fel ca el sa poata auzi... Pe un perete isi pusese o fotografie cu Elvis, si-l privea minute in sir inchipuindu-si cum el o invita sa cineze impreuna, si danseaza, si-i spune ca o iubeste. Dupa ce petrecea cu el indeajuns si se trezea din reverie, isi facea un sandwich cu pateu de ficat si mustar deasupra, si se apuca de tocit, ca daca pierdea bursa o incurca definitiv. Si la petrecerea aia data de Marius? Baiat frumos, Marius, juca handball si avea motocicleta “Jawa”, rosie, toate kolegele erau inebunite dupa el. Atunci, cind sa se imbrace sa plece la ceai a descoperit ca erau citeva fire duse la unul dintre ciorapi, si alta pereche nu mai avea. Asa ca a stat acasa si a plins ce-a plins, apoi s-a apucat sa faca analize gramaticale pina pe la doua noaptea. L-a intinlit pe Marius la o agapa, acum trei ani, se uita la el si nu-i venea sa creada, era gras de abia statea pe scaun, si nevasta-sa la fel. Dar a fost o agapa pe cinste! Toata lumea a tinut ochii nimai pea ea – ele topite de invidie, iar ei... Aoleu, ce discutii or mai fi fost pe urma acasa, ce birfa la telefoane, ce sa mai zica, s-a amuzat copios, si de ce sa nu recunoasca, cu un pic de rautate reazbunatoare – de fapt, hai sa recunoasca, s-a razbunat cu virf si indesat pentru ciorapii aia rupti!

Lumina incepuse sa se imblinzeasca, in dupa-amiaza, ori poate era doar umbra teiului de linga coltul casei. Scaunele astea de rachita, de pe balcon, le gasise aici cind se mutase, cine locuise inainte nu le mai luase, la fel si masuta, si ea se bucurase, gasindu-le superbe. Cam scirtiau ele, ce e drept, însa nu prea tare pentru a deveni incomode. Un vint mic cazu printre frunze, aromind linistea ceasului. Vis-à-vis, in curtea scolii, vacanta mare facea dragoste cu apa din cele trei țâșnitori de apa. Nu era nimeni sa o vada. Doar acelasi vint mic, impudic, mai dadea cite o raita impingind de aici-colo citeva frunze de castan, ingalbenite si cazute prea devreme.

Telefonul începu sa zbirniie si ea il simti ca pe o alarma antiaeriana infigindu-se in placerea din jur. Il lasa așa sa se agite, gindindu-se daca are chef sa raspunada, sau nu. Se simtea bine, așa, nefacind nimic in linistea molcoma a dupa-amiezii, si se gindea ca poate or sa apara si cei doi pustani pe baricade – le-ar da si lor niste inghetata.

Se orpi, in picioare, linga telefon, înca nestiind ce sa faca. In urma, soneria insistenta o hotari sa ridice receptorul. “Da...cine... tu, Make?...nu, nu stiu... adica...unde...bine, asteapta-ma, poate vin. Nu, nu stiu, poate da, poate nu, nu stiu. Bine, pa-pa” aseza incet, cu grija parca, receptorul in furca, si deodata îi veni un gind ca fusese jefuita – jefuita? Cam așa ceva, nu stia précis, si gindul prinse a se aduna invirtindu-se undeva deasupra capului ei, plutind intr-o spirala laptoasa ce i se infiea treptat in creier. Iesi din nou in balcon si nu mai stiu ce vrea sa faca, poate ca sa isi caute doar linistea din-nainte. Se opri rezemata de tocul usii. De cind nu l-a mai vazut pe Make? Poate mai mult de un an? Vazut e un fel de a spune, de fapt au petrecut citeva zile la mare, timp in care singurele activitati notabile a fost ca au jucat septic si au facut dragoste, in timp ce afara batea vintul purtind nisipul plajei intr-o perdea fina ce penetra chiar si in camere si holul hotelului, facind viata personalului de serviciu un calvar continuu. Cine pierdea la carti platea pista de bowling, cine pierdea la bowling platea nota de plata la

bar. Din cind in cind trageau o fuga pina sus in camera si faceau amor. S-au intors in Bucuresti tot cu bronzul pe care il adunasera acasa, inainte, la strand. Atunci, tot așa, a sunat-o pe nepusa masa intrebind-o daca vrea sa meadga. La fel, nu-l vazuse mult timp inainte, si dupa excapada iar a refuzat sa-l mai intinleasca. A fost doar un pic de vacanta, si a crezu-o un sfirsit pentru o amintire intensa. A vrut-o terminata așa, brusc, ca sa-i ramina intreaaga, altfel, poate ca s-ar fi pierdut printre zile.

*

...cind trecusera prin fata florariei poate ca ea îi prinsese privirea, poate ca avusese doar un fel de presimtire, un gind venit de niciunde, vazuse floarea ingramadita laolalta cu celelalte intr-un buchet urias in vitrina, o vazusera amindoi in acelasi timp si a stiut ca el are s-o cumpere pentru ea, Make a rugat-o sa-l astepte un pic, a aparut apoi cu petalele albe, ea nedorindu-si in acea clipa nimic altceva decit floarea asta primita de la el, apoi degetele lui rupind capatul putin strimb al tulpinii, si toata dorinta ei prabusindu-se intr-un haos de furie inecata si resemnare in fata faptului implinit, acum aceea era alta floare, ea si-o dorea pe cea pe care o vazuse acolo in vitrina, aceea era floarea lor si acum el îi oferea o alta, straina, pe care ea nu si-o dorise niciodata si pe care nu si-o dorea nici acum, pe care n-o recunostea ca fiind a lor, si pe care nu vroia sa o recunoasca a lor...

Lopata isi roti privirea prin rafturi, se scotoci in buzunare, scotind un gemotoc de bancnote, si intinse banii pe tehgheaua lustruita.

“Carpati fara, de Târgu-Jiu.”

“Aha. Da’ niste Kent n-ai vrea tu?”

“Mă, hai lasa baletul ca-s pe stomacul gol si mi se apleaca.”

“Ia uite la el ce rau e, de nici nu pot sa-ti povestesc. De tare ce m-ai speriat, uite ca am început sa tremor.”

“Bine, Lili, dar tremura repede ca ma grabesc.”

“Gica, n-am de Târgu-Jiu, nu mi-au venit. Iti dau de Sf. Gheorghe?”

Fata se apleca scotocind undeva in josul tehghelei. Decolteul i se desfacu de trup, lasind descoperiti sinii tari si tineri, cu rotunjimi aromite.

“Ce naiba, ma, parca mai aveam citeva pachete ramase de ieri. Saptamina asta ne-au adus numai de Bucuresti. A, uite, Gica esti norocos, mai am doua pachete, ia-le.”

Lopata isi desprinsese ochii de pe sinii acum iarasi ascunsi. De cind o stia pe Lili? Parca dintotdeauna. Au crescut impreuna jucindu-se in fata blocului, ei si toata armata de copii. Ea si-a terminat liceul, apoi a luat debitul de tutun, si acum a intrat la ASE, la seral.

“U-u, Giicăă...trezeste-te...e ziua. Ce-ai ramas așa, in visare?”

“Da, bine, uite, iti fac hatirul asta, sint treaz si vioi. Ia zi, ce faci duminica, mergem la strand?”

“Vrei tu sa mergem la strand? Pai duminica n-ai loc sa arunci un ac. Dar poate sa mergem, mai vdem, acum nu pot sa-ti spun précis. Asculta, vroiam sa te intreb o chestie. Cine-i tipul ala așa, nu prea inalt, si cu un pic de chelie, are el si usoare tendinte spre rotunjime, sti tu. L-am vazut de un timp prinprejur, de citevea ori a venit sa cumpere tigari. Odata a vea in buzunarul de la camase un pachet de Kent, dar a cumparat Carpati...M-a invitat la restaurant, intr-alta zi la film... V-am vazut de vre-o doua ori impreuna, cine e?”

“Si tu ce i-ai spus?”

“Si eu ce i-am spus, cind?”

“Pai, cind te-a invitat la restaurant si la film.”

“I-am spus merci, dar ca nu am timp. E antipatic. Ia asculta, dar pe tine ce te intereseaza ce i-am raspuns?”

“Doar așa, ca chestie, mai discutam, mai trece timpul. Nu stiu précis cine-i tipul, a aparut pe-aici de citava vreme, e bisnitar, baiat de oras, altceva nu stiu ce-nvirteste. Nu-mi mai amintesc de unde am auzit ca a fost caraliu, parca. De fapt, nici nu ma intereseaza, n-am nici o chestie cu el. Nu te baga nici tu, n-are nici un rost.”

“Eu?! Glumesti...”

“Bine...am plecat, Lili, saru’ mâna pentru tigari, si vezi ce faci cu ăla. Si poate te mai gindesti pentru duminica.”

“Salut. Poate.”

Gică o lua înspre blocul in care locuia, gindindu-se la Lili. Niciodata nu stiuse cum sa-i spuna ce simte pentru ea, de cind erau copii. Mai ales dupa ce ea intrase la liceu, iar el nici macar nu-si terminase profesionala... Incercase sa nu se mai gindeasca la fata, please in armata, la diribau, de unde se si alese cu porecla de “Lopata”. Acum, venise acasa de citeva luni, aflase ca Lili o sa fie studenta de la toamna, si se întreba cum naiba de i-a venit s-o invite duminica sa iasa impreuna.

Scoase o sticla de bere din frigider si-i salta capacul cu marginea cutitului. Goli jumătate de sticla, apoi isi supse buzele, si-si aprinse o tigara. Tramvai, mai bine si-ar vedea de ale lui, sa nu se bage unde nu-i

fierbe oala, s-o lase in pace pe Lili. Asta-i una la mina. A doua e ca trebuie sa-si gaseasca alta munca. Daca mai sta mult in fabrica aia, mai devreme sau mai târziu o sa dea de bucluc cu maistrul, nu-l mai suporta. Dar unde naiba sa se duca? Profesionala nu si-a terminat-o, i-a mai ramas un an. Ce naiba sa faca? De calificat la locul de munca nu l-au calificat, n-a vrut maistrul, mai ales dupa chestia cu frati-sau. Poate sa vorbeasca cu inginerul ala de la etajul trei? L-a vazut de citeva ori la sedintele de scara, stie ca lucreaza pe undeva pe un santier. Poate il inghesuie si pe el pe statul de plata, dar facind ce? Oricum, ar fi mai bine decit sa-si piarda noptile tragind de teava in funinginea aia nenorocita. Chiar are sa-l roage, poate s-o lipi ceva, cumva. N-ar fi fost mai bine sa-si fi terminat el profesionala? Acum era, colea, electrician, umbla cu surubelnita si cu patentul, nici capul nu-l durea. Doar ca dupa moartea tatii, Dumnezeu sa-l ierte, nu i-a mai ars de nimic.

Goli sticla, si-si mai scoase una. Da, așa o sa faca, o sa mearga sa-l roage pe inginerul asta, pare sa fie baiat de comitet, nu-si da aere, sapa la pomi in jurul blocului, da zapada, nu ca altii de nu i-a vazut in ultimii cinci ani decit in lift. Astia de stau la etajul de deasupra abia ca-i raspund cind le da buna ziua. Sanchi, ei sunt destepti, el e technician si ea este asistenta nu stiu la ce spital. Mama, ce i-ar bate si pe astia. Si pe ei, si pe mastru, pe toti i-ar bate, pastele mamii lor, pai ce, ei cred ca le miroase gaozul a flori de liliac? Adica cu ce-s ei mai cu moț, ce, el nu munceste de-i sar capacele? Termina a doua sticla si se uita la ceas. Mai pe seara, inainte sa plece la munca, o sa sune la inginerul de la etajul trei, poate o fi acasa, dă Doamne. Se baga in cada de la baie si dadu drumul la dus.

*

Deasupra usii soneria prinse a zbârâni apasat, de citeva ori. "Bai frate, am tot zis ca o sa cumpar una d-aia cu ding-dong, si uite, ding-dong m-am facut" Țucu deschise usa cu o mina, stadiindu-se cu cealalta sa nu piarda echilibrul unei felii de rosie din virful unui sandwich cu salata de vinete.

"Buna ziua, domnule inginer. Ma iertati ca indraznesc.."

"Salut, salut, hai incoace, Gica, care-i treaba, hai in bucatarie ca eu tocmai ingurgitam ceva. Vrei niste salata de vinete? E dementiala, mi-a adus-o maica-mea. Stai jos, ce-ai ramas așa?"

"Domnul inginer, eu...sa ma iertati, v-am deranjat de la masa...de fapt, pot veni altatdata..."

"Hai, ma, nu-ti fa probleme, doar gustam, așa, nici nu mi-e foame, faceam doar un test de degustare, imi place la nebunie salata de vinete, si maica-mea e o bucatareasa super. Hai, ia d-aici, rupe din paine ca-i aproape calda si nu se taie bine cu cutitul, de necrezut, am gasit-o la noi la complex, acum cind ma intorceam acasa. Da' ia zi, care-i treaba?"

La indemnul lui Țucu, mai mult de rusine sa nu refuze decit de altceva, Lopata rupse o bucata de paine si o acoperi cu un strat gros de salata. Musca o inbucatura buna, si îi dadu pe loc dreptate inginerului. Salata era un vis gastronomic.

"Domn' inginer, stiti, ma gindeam ca poate aveti nevoie de oameni pe santier. Ziceam ca poate, cine stie, imi gasiti si mie ceva, stiu eu, ce-o fi, acolo..."

"Gica, dar tu nu lucrezi? Parca erai pe undeva, pe la o fabrica..."

"Da, domnu' inginer, dar nu mai vreau sa stau acolo. Nu mai pot. Nu-i chestie de munca, eu nu ma sperii de munca si sunt constiincios, imi fac treaba, dar am tot felul de neazuri cu un mastru, eu va spun cinstit, mi-e frica sa nu iasa cu bucluc daca mai stau mult aici unde sunt acum... D-aia am indraznit sa va rog"

"Aha, așa deci – Țucu il privi amuzat – cu alte cuvinte ai cam vrea sa i-o tragi lu' omu'. Sau mai bine zis, tu nu vrei, dar el face tot posibilul sa te convinga ca cel mai bun lucru ar fi sa-i arzi vre-o doua, nu de alta, doar asa, pentru recreatie si divertisment. Nu?"

Lopata zimbi scurt, stradiindu-se sa-si ascunda pornirea. Hai ca-i ca lumea

inginerul. Îi placea, a știut el ca-i baiat de comitet. Poate c-o iese ceva din povestea asta. Țucu se deplasa către frigider și extrase două sticle de bere. Una o puse în fața lui Lopata, iar pe a lui o propti cu marginea dopului în marginea mesei, apoi îi trase una zdravăna cu podul palmei. Capacul sari zglobiu, și Gica urma exemplul oferit de celălalt. Traseră amândoi câteva înghituri bune, berea era rece și mergea grozav după salata de vine, vag picantă. Inginerul își aprinse o țigară și întinse bricheta către Lopata.

“Pai, hai să vedem, mă Gicule, tu de fapt ce ști să faci?”

Gica își aprinse și el țigara, trase cu sete, și expira apoi lung, fumul, gândindu-se puțin înainte să înceapă.

“Domn’ inginer, de fapt pot să fac cam tot ce e nevoie, treaba este însă că, de fapt, oficial, nu am nici o calificare. Mi-a mai rămas un an de profesională, să ies electrician. Aici la fabrică, polizez teava, o aranjez pe patul de control, tot ce-mi cere mastru!”

“Și zici că la profesională erai la electricieni?”

“Da, la întreținere, dar de fapt pot să fac și altele...”

“Și de ce n-ai terminat-o?”

Lopata își prinse privirea de capatul arzând al țigării. De ce n-a terminat-o? De fraier, d-aia. Acum, ce naiba să-i zică inginerului? Țucu îl privi prăt de câteva secunde sesizând disconfortul, și-l lăsa în pace.

“Bine, bine, asta-i treaba ta. Uite care-i miscarea. De oameni am nevoie tot timpul pe șantier. Chestia este că am nevoie de oameni care să și rămână pe șantier. Înțelegi, Gicule? Vreau oameni serioși, nu pentru o lună, două și pe urmă, la revedere. Dacă te angajez, vreau să știu că ai să fi acolo zi de zi să faci treaba. Te mai machesti din cînd în cînd, mai o nunta mai un botez, divorț sau mai știu eu ce, nu-i problema, oameni suntem. Dar că să zică așa, de cele mai multe ori nu-i nici nunta, nici botez. E de făcut treaba. Încolo, ce să-ți spun, de mizerie, este, dar cel puțin nu-i funingine și ulei. E noroi și praf, dacă îți place praful. Praf de tot felul, de pamînt, de ciment, de caramida și de zid spart cu dalta și ciocanul – zici c-ai făcut întreținere, nu? Ști ce-i aia să spargi la zid. În plus, torni beton, săpi camine, scoti molozul, cari caramida cu roaba. La cererea entuziasta a lucrătorilor în construcții, muncim în regim de zece ore. Întrucît acest entuziasm nu are margini, din proprie inițiativă stăm și peste, adică douăsprezece ore mai toate zilele dacă este nevoie – dar este mereu nevoie, și deasemeni duminicile, pentru a putea, seara, acasă, în pat, să adormim purtînd în suflet bucuria datoriei împlinite. Este grandios, dar suportabil... Deasemeni, dacă te ține de treabă...ăăă, tu ai făcut armata, nu? - o să încerc să te calific repede la locul de muncă, cu doi ani de profesională și câteva pachete de țigări d-alea lungile, se poate să sperăm că în două-trei luni o să fi electrician. Pe urmă e mai ușor, nu-ți faci decît meseria, termini cu șmotrul, și ai și salariu bun.”

Gica îl privii cu ochii rîzînd, dar cu fața serioasă, atît cît putea. Ce caterinca are în el, mai frate-miu, se gîndii, și pe chestia cu calificarea, n-avea nici un motiv să nu-l creadă.

“Da, domnule inginer...”

“Bun, acum fi atent la ce-ți zic. Îți scriu aici adresa centralei, te duci la serviciul personal, la doamna Cecilia. E una, așa, blondă, mai bine să-i zică blondă, și, în general arată de parcă ar fi stat toată viața în ploaie. Îi zici că te-am trimis eu. Oricum am să o sun maine dimineața, și am să vorbesc cu ea. Vezi să fi atent, cînd i te adresezi, să nu care cumva să o începi să o dezmierzi și să-i zici doamna Cecilica sau Ceciluța, e femeie sensibilă și se enervează cam repede...glumesc, ai să vezi tu care-i treaba, mai încolo. E-n regulă?”

“La ce oră încep ei programul, pe la opt?”

“La șapte, dar tu de fapt să fi acolo pe la opt și jumatate, să am eu timp să o sun înainte. Te duci tuns, ras, frezat, cămășă curată, frumos, să faci impresie bună. Să nu te sperii de ce-am zis, fac eu misto, dar să ști că e o femeie tare cumsecade, Cici.”

Lopata se ridica incet de pe scaun, isi freca de citeva ori palmele de blugi, vroia sa-i multumeasca inginerului dar nu prea stia cum sa inceapa.

“Domnu’ inginer, eu...stiti, va multumes tare mult, si am niste pachete de Kent...”

“Hai, ma Gicule, fi serios, pentru atita lucru...si eu fumez Carpati, nu vezi? Dar ia unul maine la tine, dar unul singur, ai inteles, un pachet, si da-il lui madam dupa ce-ti face treaba. Inca odata iti zic, un pachet este arhideajuns, ca excesele cad greu la stomac. Asa.”

Lopata iese din scara blocului zimbind. Doamne, bine ca a scapat de fabrica aia nenorocita – de fapt, se gindea acum, nu era atit fabrica, cit amaritul ala de maistru. Mai avea citeva ceasuri piana sa intre in schimb, dar oricum, nu mai avea de gind sa se duca. La ce bun?

Pe iarba de langa punctual termic, la umbra, Duma se lafaia, adincit in rutina de a-si curate unghiile cu un bat de chibrit, rupt. Gica se opri in picioare langa el, urmarindu-l citeva secunde.

“Auzi, bă, de ce nu te faci tu doctor?”

“Cine, «je»? Pai ce, asta-i mina doar de doctor? Ia uite, pianist, băi, pianist, chiar si mai mult, asta-i mana de conte. Singe nobil.”

“...atit doar ca ti-a dat in bobi ca ajungi sa dai cu jula in tramvaiul nouășpe, nu-i așa, Duma?”

“Artă!”

“Ia zi, l-ai vazut pe Tramvai.”

“A roit-o azi dimineata.”

“Adica?”

“S-a dus la mare. Are nevoie de soare. Probleme cu reumatismul.”

“Înteleg. Și tu ce invirti?”

“Ma relaxez, sunt stresat. Dai si tu o bere aci in colt la ‘Alba’, sa ne reconfortam sistemul nervos?”

“Ce vorbesti, Duma, sa-ti fac cinste, ai? Si altceva? De nevasta nu vrei sa te iau? Ba, sa sti c-avea dreptate Tramvai ala, tu de cind ai venit din pârnaie nici ciorapii nu-ti mai miroso. Bine, tine-o așa, poate ma gasesti intr-o zi cu umorul in ghips, sa vezi ce batalie iti trag.”

“Hai ma, Lopata, las-o naibii, c-am zis si io așa, la misto, sa mai ridem un pic, ce naiba.”

“Aaaa...bine Duma, atunci e-n regula, se schimba treaba. Uite vezi, așa imi place. Atunci, ia, hai da-i drumul si râzi un pic, hai sa te aud.”

“Gica, te rog frumos, nene...”

Lopata il privi drept in ochi fara sa-i raspunde isi aprinse o tigara si-o lua catre circiuma de la complexul din coltul blocului. Se gindi ca se simtea așa de bine, ca mai ca i-ar fi dat o bere lui Duma.

“Michel, fi bun, mai toarna-mi un deget de coniac, nu, nu din ala, romanesc, Milcov, da. Pai tot din asta am avut si inainte. Celalalt, grecesc, e prea vanilat, nu mi se pare bun deloc, nici acum, si nici altadata. Dar tu bei altceva decit coniac frantuzesc?! O, Doamne, ce se intimpla, e sfirsitul lumii, sau ce naiba?”

“Nu, Ileana, Dar Matei crede ca sunt snob, si...”

“Și tu nu esti, stiu Michel, tu nu esti snob, dar poate un pic, pic de tot, pe undeva, așa, sti, cit sa te faca pe tine sa crezi ca de fapt nu esti nu esti snob, ci rafinat, ce zici, așa, un piculet? Auzi, Michel, tu sti ca eu trebuia sa fiu la o intinlire acum, cu un cineva care m-a sunat azi dupa-amiaza si m-a invitat sa iesim impreuna. Si cind colo, eu sunt cu tine aici, si ma ametesc bind coniac. Sti, cu celalalt as fi baut bere, pentru ca nu prea are bani, saracul, dar e tinar si frumos. Sa mai ai tu curajul sa spui ca nu te plac, vazi la ce renunt eu pentru tine...”

“Pai eu nici n-am spus niciodata nimic, Alice, tu faci cum vrei, eu doar ma bucur daca...”

“Stiu, stiiu, da, stiu tot stimat domnule director de la minister, am dosarul dumneavoastra complet, scrie acolo tot ce doriti, credeti, nu credeti sau veti crede, absolut totul, poe categorii, subcategorii, etc, etc. Ia asculta Michele, cine-i dama aia, un’ te uiti, aia din stinga lui Matei, ia fi atent cum merge pe tocuri, parca ar avea picioarele in ghips, vezi Michel? Si eu tot așa merg pe tocuri? Nuu?!! Vaai...multumsc, ce bun esti tu monșerul meu drag, da’ ia zi, eu cum merg, hai spune-mi, da’ sa nu ma minti ca tu habar n-ai cum sa minti o femeie, si te prind imediat. Auzi, Michel, da’ tu de ce naiba nu ai invatat pina la virsta asta cum sa minti femeile, pai asta este o chestie absolut de prima importanta in educatia unui barbat...nu, nu dragule, nu m-am ametit, doar așa, un pic, ca asta-i doar o petrecere, nu-i așa, adica nu chiar o petrecere, dar pe aproape, este o petrecere mai mult intelectuala, cerebrala, sunt rea, da, stiu Michele, si tu si Matei sunteti niste dulci si niste inofensivi, de fapt. Nu vrei sa-mi mai torni tu un deget de coniac? Da? Mersi, dankeșon, senkiu, grație, spasiva, Matei, am sa ma indragostesc de tine cit de curind posibil.”

“Bine Alice, indragosteste-te, dar mai intii vezi sa nu ti se faca rau...”

“Cui, mie? Vaaai...Michel, cum ai tu grija de mine, de ce eti tu așa de bun Michelule...aoleu, nu se potriveste, pe romaneste adica, ca tu nu esti chiar chel, decit un pic, si oricum tu esti chelul meu, dar oricum iarta-ma, da? Hai iarta-ma, vrei sa ma ierti, hai fi generos înca odata, iar eu am sa te sarut pe obraz in vazul lumii, inspaimintind opinia publica cu depravarea crunta in care ne balacim. Hai, lasa-ma sa te sarut pe obraz si sa-ti miros aftershave-ul. Hai domnule, ca vreau sa o vad pe dama dama cu tocuri...ăăă...crem, da crem, cum care, aia cu picioarele in ghips, vreau s-a vad daca suride cu ingaduinta superioara sau daca isi da ochii peste cap de indignare. Tu ce zici?”

“Alice...”

”Hai sa pariem, Michel. Hai sa pariem....gata, stiu. Cine pierde jura sa ceara, expres, la judecata de apoi, sa-i mearga sufletul in iad. He-ei...Maate-ei, Matei, ia vino incoace, hai, fi atent, esti martor la un pariu, vrei?”

“Aha, stiam eu ca trebuie sa puneti ceva la cale, ce pariu?”

“Ia asculta, cine e dama cu care vorbeai mai ‘nainte?”

“Nevasta tipului de colo.”

“Si el?”

”Aici vroiai de fapt sa ajungi...”

“Pe naiba, vreau doar sa stiu de unde s-o iau, ca e proasta de...adica vreau sa zic ca e foarte constienta de pozitia lu’ barbat-su, si d-aia se poarta tot timpul de parca au avea o coada de matura in fund, nu?”

“Ce face...stai ca nu-mi pica fisa...”

“Lasa, pina la urma nu conteaza, si eu am baut citeva pahare de coniac...dar ia zi, despre ce vorbeati voi așa de aprinsi?”

“...filmul ala al lui Tarkovski, ‘Calauza’, sti...”

“Ooo, preocupari super-intelectuale, deci. Vezi, Michel, ce ti-am spus eu? Asta este o petrecere cerebrala. Matei, imi place, zau ca-mi place, uite, incep sa ma topesc si sa ma imprastii pe parchet, si coniacul asta este excellent, chiar daca-i Romanesc”

“...nu atit de excellent ca al lui Michel, banuiesc.”

“Banuiesti gresit, domnule. Foarte gresit. Si ce spunea doamna despre film, daca imi pot permite sa intreb?”

“Îți poți. Zicea ceva despre puteri oculte...nu-mi cere parerea ca habar n-am, nici n-am vazut filmul si nici n-am citit carțulia aia sau ce naiba o fi, ea s-a oferit sa-mi vorbeasca cind a aflat ca nu l-am vazut, si acum chiar ca n-am chef sa-l mai vad.”

“Vaai..., ce superb, Michel, ai auzit, puteri oculte...vaai, dar trebuie sa ma duc la ea s-o felicit, zau trebuie, ca e dulce, e așa de dulce ca incepe sa-mi placa si cum se tine pe tocure, uite, recunosc, am fost rea cu ea. Inocenta trebuie ocrotita, nu-i așa Matei...Michel?”

“Alice, sa mor daca inteleg o boaba din tot ce spui. Ziceai ceva de-un pariu?”

“Ah...da, Matei, dar acum nu mai are nici o importanta, si eu oricum o sa ma duc in iad. Despre asta era pariul, Matei, cine se duce in iad si cine nu, of, Doamne, mi-e frica ca astia cu puterile oculte se duc direct acolo... Familia Strugatski & Co. sunt comprimisi total, deci, bietii de ei. Tu ce crezi Matei, sunt compromisii sau nu?”

“Nu stiu, draga, care Strugatski?”

“Amindoi, bineinteles, Matei, orice-ar fi, trebuie sa-i...”

“Care amindoi...Alice... Mihai, tu ce i-ai turnat, mă, in paharul ala?”

”Matei, lasa, mai bine zi unde e nevasta-ta?”

”De ce... Pai...n-o vad, o fi pe la bucatarie, mai prepara cite ceva.”

”Ma duc la ea sa-i spun ca ma indragostesc si de tine, acum ca mi s-a revigorat intelegerea si compasiunea pentru dama pe toate. Michel, sa nu fi gelos, ca gelozia adduce numai nenorociri si dezazaastre de nedescris. Si de altfe, de Matei ma indragostesc numai un pic de tot, ca barbatii insurati nu-s genul meu. Matei, am plecat sa-ti caut nevasta.”

O privira amindoi cum se strecoara parca dnsind printre ceilalti si mobile, efectuind cite o pirueta mica si ferind pe cite unul sau altul.

“Bai, Mihai, de ce naiba nu te insori tu cu Alice... Uitat-te si tu cum arata, eu n-am mai vazut așa picioare, nici nu cred ca-am sa mai vad vreodata. Ce naiba astepti, sa iesi la pensie mai intii? Asa femeie mai rar, e o comoara, asculta ce-ti spun. Baga-ta, si înca repede, ca altfel o pierzi, se duce. Director esti, casa ai, masina, ce dracu’ mai vrei, uite, apari in lume cu o femeie pe care altii nici nu indraznesc sa si-o viseze – oi fi cazut in w.c. cind erai mic, ca altfel nu ma prind cum de esti așa de norocos. Hai, zii, drept, acum n-are rost sa te ma sfiesti, ai cazut sau nu in w.c., pe bune?”

“Matei, te rog, lasa trivialitatile...”

”Ce trivial, ma, care trivial, de unde trivial, nu cunosc nici un trivial. Ma oftica faptul ca esti bleg. Pai eu daca eram in locul tau, îi faceam si doi vre-o doi copii pina acum...”

“Matei, Alice nu este femeia pe care o crezi tu, pozitia mea materiala nu inseamna mare lucru pentru ea, de fapt, daca recunosc cinstit, nu inseamna cam nimic, cred ca mai degraba eu nu sunt decit o toana a ei, sau cam așa ceva, si oricum, eu ce pot face daca...”

“Aaaa...bine, ma, stai jos, ia loc in banca, uite ti-am dat nota zece. Băă, pai d-aia ai ramas tu neinsurat pina acum. Cum naiba de-oi fi ajuns tu director, ma, sau fac aia ce vor din tine, acolo?”

“Bine, lasa, profesiunea e altceva, nu vad ce lagatura au astea doua lucruri, si in afara de asta, da, sunt la o virsta cind casatoria nu mai reprezinta doar o chestie romantica – si nici Ileana nu e femeia care sa se arunce așa, aiurea, in bratele oricui, doar de dragul de a purta o verigheta pe deget...”

“Fi serios, bă, asta vor toate. Altarul este scopul lor primordial in viata. Habar n-ai de nimic, bă, tu esti un inocent feroce, pe cuvint de nu, d-aia nu pot eu sa inteleg cum de-ai ajuns director.”

“Sunt un architect bun, stiu meserie, si...”

“Aha, da, cunosc poezia, valoarea iese ca uleiul la suprafata. Nu sfori trase, nu spaga, nu pupat in cur, nu – nimic. Mai Mihai, maai Mihai...ce naiba, ma, lasa morcovu’ asta pentru incepatori, ma, astea-s chestii pentru echipa de juniori, ma, noi jucam la echipa nationala. Pai, nu? Uite, il vezi pe tipul ala cu camasa neagra? E sef de podgorie, ma-ntelegi, eu i-am facut lipeala. Cit a impins in stinga si-n dreapta, de n-a dat saracul...da’ uite ca a ajuns. N-are treaba acum, recupereaza repede si bine, si sa sti ca e un tip de prima clasa. Nu uita pe cine l-a ajutat, pai vinul asta de unde crezi ca-l am? Si nu ma refer numai la mine, pe toti îi tine minte. Da’ vreau sa spun ca așa se face treaba. Si eu tot așa am ajuns unde sunt, si toti. Te zbati, bă, ca altfel ti-o iau altii inainte, si la femei, tot așa. Si tu vi sa-mi servesti mie povesti d-astea de la organizatia de pionieri. Ca d-aia zic, daca ai fost capabil sa ajungi unde ai ajuns, ce naiba, mă, te impotmolesti la o femeie?”

*

Luminile stazii alunecau netede pe linga geamurile taxiului, invaluind orasul aproape pustiu cu o liniste ce prevestea furtuna de dimineata.

“Ileana, ce faci, tu plingi?”

“Nu, Michel, adica da, poate un pic de tot, doar un pic. Michel, vrei tu sa fi iarasi bun așa cum sti tu, si sa nu mai vorbim? Da, vrei? Tare mult te rog, tare mult.”

*

“...bine Tuți, atunci ori ma suni, ori mai treci tu pe la mine cind ai chef. Merci pentru oją”. Alice iese in forfota din strada si astepta un moment prielnic, traversa, apoi o lua incet, in jos catre biserica Sf. Iosif. Deodata o gargarita veni de niciunde si i se aseza cuminte pe bluza. “Ce vorbesti, ma draga, pai așa se vine, fara sa dai un telefon inainte, fara nimic, astea-s maniere? Se poate?” Gargarita nu gasi de cuviinta sa raspunde. Ramase nemiscata, cu picioarele agitate in matasea bluzei. Ileana zimbi. Acasa, cind era mica, o scotea din sarite pe maica-sa punind sirop de la dulceata, de mincare pentru furnici, pe farfurioare de la cestile de ceai imprastiate prin toata casa si imprejur. Luă giza in palma si începu sa-i cinte arhicunoscutul slagar. Gingania, însa, nu dadu nici un semn ca ar avea de gind sa zboare, ba din contra, statu adunata in mijlocul palmei, impasibila si nerecunoscatoare. “Ma, da’ lenesa mai esti’, o mustra Alice. Apoi îi paru rau. Poate ca nu-i lenesa, poate ca-i doar suparata si obosita, o fi stat la coada pe undeva, si cind a ajuns in fata, tocmai s-a terminat ce vroia sa cumpere. Intinse mana prin grilajul de fier forjat al unui gard, si o sulfa catre o tufa de liliac. Avea citeva ore libere intre doua meditatii, era aproape de prinz, copii îi avea grupati citiva dimineata, si cei mai multi, înspre seara. Se gindi sa o ia catre Radio, si apoi sa coboare înspre Opera, dar pe drum se rezgindi, si de la Conservator coborii in Cismigiu. Uneori îi placea gradina, alteori, nu prea. Acum nu stia précis, se uita pri-prejur încercând sa incropeasca un verdict, cit de cit. “Hai sa-ti fac o concesie, stimat domnule, si pentru azi sa te inscriu la rubrica favoriti”. Simti, totusi, ca n-avea chef sa bata aleile, si nici bancile nu o atrageau. Se mica incet, cu pasi lenesi, încercând sa se hotareasca. Poate sa intre la un film? Ori poate sa dea o raita prin anticariate? Ar putea, totusi, sa se duca pur si simplu acasa...nu, mai bine film sau anticariate. Sau poate doar așa, sa intre prin magazine. Pina la urma decise sa o ia in sus, pe boulevard, sa vada ce filme sunt. Daca n-o gasi nimic mai de Doamne-ajuta,

poate sa mearga pina la Cinemateca. O femeie in virsta, teapana si dreapta ca un catarg, iesi de la centrul de paine si aproape ca se izbira. Femenia o privi scurt, demna si aspra, si se departa fara o vorba. Ileana incereasa sa ingine o scuza, însa prea târziu. "Cu ce naiba i-am gresit?" Îi venea sa se ia dupa ea, s-o intrebe, dar pina sa se hotareasca, privirea ii casu pe vitrina unui atelier foto si deodata o pufni risul. Fotografiile de nuunta totdeauna aveau darul sa-I creeze maximum de buna dispozitie. O amuzau copios expresiile faciale ale protagonistilor, pozitiile cautate, indecent de nefiresti, pe care, in minte, totdeauna le asociaza cu o sedinta de tortura din Evul Mediu – stai ca ti s-a strimbat papillonul, vazi ca te sifonezi, une-I panglicuta cutare, vai, ce-am facut cu rujul de buze, nu cumva imi straluceste fardul... nu, fardul e in regula, dar zuluful al doilea din stanga de jos in sus, e putin pleostit, mai preseaza-l un pic, da, acum e bine, vai, e chiar superb... Daca s-ar face vre-odata o parade de prost gust, ea i-ar fi sfatui cu caldura pe organizatori sa nu uite sa invite toate nuntile din ziua respectiva, sau macar sa faca o selectie pe la Sfatul Popular, cu garantia ca rezultatele ar fi de valoare internationala: rochii verzi, funde galbene, ciorapi albi cu floricele roz si pantofi negrii sau albastri, I se parea o combinatie sublime, imbatabila. Combinatia respectiva cu pantofi albastri o vazuse odata in curtea Sfatului de la Sectorul 3, ea era in autobuzul "42" si tare ar fi vrut sa coboare la prima si sa se intoarca sa admire in voie respectivul monument de moda nuptiala. Avea însa ora de engleza cu o fetita, si-a stat in cumpana sa se duca ori nu. Spectacolul ar fi meritat toti banii, era unic si perfect. Pina la urma a trebuit sa renunte, ar fi fost asteptata la ora, era nesimtire curate sa nu apara. Cind se nimerea totusi sa-I apara in fata o ceremonie, intra pur si simplu in cladirea Sfatului, si petrecea cite o jumătate de ora copioasa urmarind parade modei ofial copulative, vorba lui Jeni, încercând sa aleaga un castigador pentru fiecare proba, masculin, feminin, si perechi, note pentru impresia artistica si pentru impresia tehnica. Odata a vut însa si o surpriza ce n-ar fi banuit-o pentru nimic in lume. Protagonistii erau in jur de douăzeci si unu - si doi de ani, cu o escorta de numai sapte, opt prieteni. Amindoi in pantaloni albi, ai lui cu pliuri largi spre talie, ai ei croiti mai mult salvari dar nu exagerati, dintr-o matase subtire si pura, si ambii purtind camasi largi, cu guler cazacesc, tot din matase, mov luminos, ca altfel nu-l poate descrie, ea avind o panglica din acelasi material la palaria cu un bor imnes, tocmai potrivita pentru Derby. Erau amindoi asa de frumosi ca-I venea sa se duca la ei si sa-I sarute, si contrastau atit de mult cu uritenia si meticuloasa din jur, incit apareat irelai. N-a intrat cu ei sa-I auda rostind "da" in fata facatorului de minuni, sau dezastre de multe ori, si cind au revenit in curte incepuse un pic de vint aducind o racoare un pic rea, era un octombrie frumos totusi, si ea a imbracat atunci o jaketa, alba desigur, lunga pina spre genunchi si cu umerii bine desenati, si cu o garoafa mov la butoniera. Le-a dori in gind toata fericirea din lume, le doreste la fel si acum.

Niciodata ea nu le-a prea avut pe astea cu fotografiile, avea facute putine, la intervale mari de timp. Uneori ii parea rau. Nu ca n-ar fi fost impotriva, sau ca nu i-ar fi placut sa faca poze, dar asa s-a nimmerit, pur si simplu. De acasa, din Codlea, are numai doua, una doar ea cind avea cam cinci ani, si una cu maica-sa, ceva mai târziu, nu cu mult. Dupa ce s-au mutat in Ploesti, a avut mai multe, însa s-au pierdut prin vreme. Apoi a venit la facultate in Bucuresti, însa tot asa, Dumnezeu stie pe unde s-au prapadit cele putine fotografii cite a avut. Acum, abia de-a putut alege pentru a umple un album rahitic. Uneori se intimpla sa se apuce sa-l rasfoiasca. Intimplator, avea o poza cu Doru, din liceu, cind fusesera odata pe munte cu toata gasca. Chiar inainte sa plece din Ploiesti, se dusesse sa-l vada si sa-si ia la revedere, el avea piciorul in ghips, avusese un accident usor, la antrenamentul de volley. Atunci a facut dragoste prima data in viata ei, si au trecut aproape mai bine de doi ani pina s-a intimplat iarasi, tot cu el, intr-o vacanta cind s-a dua acasa. Doru se insurase intre timp. L-a mai intinlit odata, intimplator, dupa multi ani, ea se dusesse la Ploiesti sa rezolve o problema legala cu casa, dupa moartea maica-si. Apoi a auzit ca el a plecat in America. Intr-un timp, s-a gindt si ea sa incerce sa plece, nu pentru Doru, in nici un caz, si-a dat seama ca el nu fusese decit o intimplare, ci sa plece fara un motiv

anume. Mai apoi intelesese însa, ca nu poate sa o faca. Nu stia de ce. Iubea marea, muntele, dar marea si muntele de aici, erau locuri pe care trebuia sa le revada an de an, si mai ales iubea orasul asta cu un fel de disperare dulce si blinda. Iubea vagoanele antice si hodorogite de pe linia tramvaiului unu, iubea ploaia si Craciunul, si casele vechi de pe Calea Mosilor, si de pe strada Toamnei, si Silvestru, si Popa Petre, fulgii acoprindu-le lenes in dupamiezile intunecate si pustii de iarna, cind ajungea, plimbindu-se singura pina pe strazile din jurul Kiseleff-ului, serile umede de noiembrie luminate incet de becuri singure si triste cind avea meditatie prin Catroceni, si apoi se pierdea pentru ore in si, mergind aiurea, sa simta mirosul apei de polaie si frunze cazute.

II

1.

Vara se adunase într-o toamnă cu lumina blândă și amurguri cu alintări de pisică. Pomii își mai imputinasera umbra, dar arameau încet, rîndunelele nu dădeau semen că ar vrea să plece, și tufa de liliac din rotund înflorise iar, doar citeva ramuri, cu flori timide și mici, parca fiindu-l teama că face o greșeală. Linistea monotona a zilelor toropite a lunilor trecute era și ea departe, curtea școlii se umpluse de zarvă, la fel și strada cînd copiii veneau, sau plecau acasă. Totuși, intrarea școlii era de cealaltă parte, prin Oltarului, luptele se dădeau mai ales acolo, cu efemeri eroi și învinși, cu admiratoare și intervenții prompte dar numai temporar și relative efective ale trupelor de pace ONU, adică profesori plus ce locatari ai strazii se întimpla să fie prinprejur.

Cei doi pustani își începuseră noua indeletnicire de școlari cu un entuziasm zdrobitor, care i-a parasit ca o mîncare pe amîndoi după prima zi, după ce, așa cum Alice a aflat direct de la sursa mai spre seară, li s-a interzis complet și irevocabil să parasească ora de citire pentru a da o fugă pînă în colț, la restaurantul Odobesti, într-o refacere proviziilor de capace de bere pentru "tîgăite", presate prin asezarea pe linia de tramvai, acțiune condamnată cu o vehemență de neînteles de către părinți, trecători, și acum doamna învățătoare. Singura care arăta înțelegere și compasiune era Alice, și ca dovadă a simțămîntelor ei sincere, îi tratase regeste cu tort și Pepsi, stînd la taclale preț de mai bine de o oră.

Marea fusese aglomerată și nu prea, atîta doar că după patru zile de solitudine plină de impacare, odată cu Michel aparuse și Matei - plus încă alți doi prieteni de-îl plus nevestele - și a început cu o verva de neoprit să stabilească programe pentru activități recreative. Ea nu a avut niciodată nimic împotriva să petreacă o seară la un restaurant, să danseze și să bea un pahar de vin în compania glumelor, de cele mai multe ori bune, ale lui Matei. Tipul dădea intrădevar viața grupului, avea simțul situației și îi simțea parca din aer dacă nu mai aveau chef de vre-o chestie. Venea pe nerăsuflăte cu alta idee, și ce făcea, ce nu făcea, seara se termina totdeauna cum nu se poate mai bine. Atîta doar că uneori Alice ar fi vrut să se plimbe doar cu ea pe faleza sau pe nisipul scapat de napasta de peste zi a paturilor și tranzistoarelor, să fie departe de eventuali admiratori și priviri insistente, invitații și a propouri idioate venite de la indivizi pe care însă, oricum, Matei îi pune la punct cu cite o replică plină de sarcasm și umor sardic la care contrareplica era, totdeauna, imposibilă. E drept că uneori o amuzau scenele, îi plăcea că ea era centrul atenției și marul discordiei, semănînd animozitate între indivizi timpiti și neveste la fel. Pînă la urmă, totuși, a aosit, și astfel de scene au început să o irite. I-a multumit lui Matei și direct și în gînd, Michel i-a multumit și el, și toți ceilalți l-au flatat cu remarci de genul "ba, da' le ai". Cei doi indivizi plus bagajul adiacent erau oarecum insipizi, ca la un timp se și mira întrebîndu-se cum naiba de s-au adunat în aceiași gască cu Matei. A aflat apoi că erau prieteni vechi, unul îl cunostea pe Matei din liceu, celălalt din facultate, și acesta era un răspuns satisfăcător, chiar dacă nu în întregime. "Ghidul", cum îi spuneau lui Matei, i-a dus pînă și în discotecă la "Steaua de Mare", pe care ea a găsit-o absolut adorabilă, nu pentru muzică, ci pentru faună, o amestecătură voioasă și puse pe fapte mari cu accente bahice și freudiene.

Bineînțeles că pentru Michel toată povestea asta a fost o dramă extintională. Ziua, pe plajă, era în regulă, îi plăcea soarele, se bucura de apă, seara iarăși nu era problemă pînă cînd se hotăreau să meargă în vre-un bar sau restaurant cu muzică altă decît jazz - că Bach nu se cînta nicaieri. Ileana, pur și simplu savura milligram cu milligram sadismul rafinat de a-l lua la dans, știînd că el n-are să-o refuze. Pe ring nu făcea excese, asta nu pentru el, ci pentru ea. Desi acasă, în fața oglinzii, se misca de parca ar fi fost

nascuta-crescuta la Rio de Janeiro, si era perfect constienta de asta, altfel, nu facuse niciodata excese la dans, ezceptind odata, la un ceai, pe cind era la Ploiesti, pe vremea cind toata lumea fredona "Rock Around the Clock". Atunci, a scapat-o Emil din brate, si ea a avut o glezna sucita, si pusa in gips vreme destul de indelungata. A ramas cu un pic de frica si cu groaza ca nu se poate misca in voie, si asta poate ca era un alt motiv, dar nu prea present, pentru care nu se dadea in spectacol pe ring. Acum, Michel se misca de parca tocmai terminase de alergat Maratonul, avind convingerea ferma ca toata lumea sta cu ochii pe el si comenteaza, si mai ales ca abia se abtin sa nu izbucneasca in hohote de ris. La un moment dat, Ileana nu s-a mai putut abtine si l-a attentionat usor, "Michel, fi atent la gasca aia de acolo, te au in vizor din prima clipa cind am inceput sa ne miscam. Tu ii sti cumva?" Toata seara Michel n-a fost om, tragea cu coada ochiului s vada ce mai fac indivizii. Intr-o atitudine absolut bestiala, ea l-a tinut cit a putut de mult pe ringul de dans, lasindu-l sa fiarba mocnit. L-a rasplatit pentru farsa, inapoi in camera, spunindu-I adevarul si apoi daruindu-se. De altfel, au facut amor doar de trei, patru ori, hai cinci. Cu tot inceputul de burtica si de chelir, Michel era inca un partener superb, niciodata nu grabea clipa, insa la fel niciodata nu incerca sa initieze ceva daca ea nu dadea semen ca are chef.

Ce o mira mai mult, era faptul ca Matei nu increase niciodata nici un fel de avansuri. Oare atit de mult sa-si fi iubit nevasta? Sau sa respecte intr-un asemena grad prietenia lui Michel? Banuia ca Matei a inteles ca relatia dintre ea si Michel nu avea sa se termine in fata altarului, si ea il admira si il respecta pe chestia asta. Nu ca i-ar fi placut Matei, oh, nu, dar nu si-l inchipuia usa de biserică. Oricum, meritele lui, cit au stat la mare, au fost incontestabile.

Una peste alta, n-a fost rau. Planuia sa traga si o fuga pina la munte, spre sfirsitul lui Octombrie, insa numai daca o sa fie timp frumos, vroia soare si rugina, si asa cum se arata vremea, avea toate sansele. Dar singura. De data asta, singura, intr-o camera mica si curate si mirosind a busuioc si a mere, intr-o casa particulara unde tragea in gazda de multi ani, si care stia ca nu mai este inchiriata la nimeni altcineva. Cunoscuse familia respectiva printr-o prietena, si aflase ca nu incercau sa faca ceva bani in plus inchiriind la turisti - dealtfel, suma era absolut derizorie. Au acceptat-o la rugamintea prietenei, apoi s-au inteles de minune si au ramas buni amici, iar camera respectiva de fapt, devenita a ei. Odaia fusese a baiatului lor, ce murise intr-o iarna intr-un accident de schi. Era in anul patru de liceu. S-ar fi asteptat sa vada in tot locul fotografii de-ale lui si sa I se povesteasca cu lux de amanunte, de citeva ori pe zi, ce copil superlative a fost si cit de cruda si nedreapta i-a fost soarta. N-a fost asa. Cei doi au stiut sa-si poaret durerea doar pentru ei. El era pictor, si Alice a aflat ca de treizeci si doi de ani, in fiecare septembrie se ducea sa picteze un mar pe care-l sadise pe un deal in apropiere. Toate cele treizeci si doua de pinze erau puse intr-un rastel intr-o alta camera nefolosita. Le-a vazut, le-a mai vazut odata, si inca odata, in fiecare an cind se ducea acolo, si le purta cu ea in minte si in suflet restul anului. Ar fi vrut sa cumpere macar una, dar nu erau de vinzare, ci de suflet. Acum, abia astepta sa vada noua infatisare a marului.

Lopata se aseza pe fundul gropii si-si sterse cu camasa sudoarea de pe fata si git. Era gata cu sapatul caminului. Mai avea sa-I indrepte putin peretii. Pamintul era bun, se sapa usor, dar ii luase mai bine bine de doua ore de munca. Apuca cazmaua si începu sa taie atent marginile unui colt, sa-l indrepte. Trebuia sa-l scoata perpendicular si cit se poate de neted. In primele zile se apucase sa sape ca nebunul, se uitau ceilalti la el ca la o alat aratare. Era obisnuit cu munca, doar facuse armata la diribau, dar aici era altceva. Mai apoi a invatat sa o ia cu tirnacopul usor, constant, cu oarece ritm si sincronizare intre respiratie si miscari. I placea pe santier, praf era mai putin decit s-a asteptat, si nu-I pasa ca sta in soare, din contra. Muncea imbracat doar in pantaloni scurti, inginerul il lasase in pace, in citeva zile doar pielea prinsese un bronz frumos si uniform, de un aramiu stralucitor, si cind muschii I se incordau sub piele, ar fi putut fi ales ca model pentru o statuie a perfectiunii trupului omenesc. Ceilalti cam facusera misto de el la început vazindu-l in pantaloni scurti, dar la urma s-au obisnuit cu imaginea. De altfel, punctul de lucru era mic, faceau o anexa la un laborator, nu-I batea nimeni la cap, si cu oamenii din echipa se intelegea bine. Baieti buni, fara mofturi, in primele zile le-a cam tras-o la barbut si la poker, dar pe urma i-a lasat in pace, nu prea mai juca, se mai baga uneori, dar rar. Si-a dat seama ca, in comparative cu nivelul olimpic la care se juca in cariter, ei erau departe in urma. Cu zarurile mai era cum mai era, la poker însa, putea sa le ia si hainele de pe ei. De altfel, mai toti erau navetisti de prin prejurul Bucurestiului, si scoala ce o facuse el pe scara blocului la cinci bani deschiderea se vadise a fi net superioara. Ramasese uimit, însa, de reprezile de makeala. Nu ca lui nu-I placea, si tinea si bine la bautura, dar astia l-au topit. L-au imbatat de doua ori de n-a mai ajuns acasa, si de atunci s-a oprit sa mai bea cot la cot cu ei. Cind se aduna, trage si el pina simte ca e de ajuns, se ridica si pleaca indiferent la remarci si comentarii. Uneori, simbata mai ales, se intimpla ca ceilalti mai fac un pic de misto de el, dar il doare drept in cot. Cum or fi putind, mai frate, sa toarne atita in ei?

Aduna pamintul cazut pe fundul caminului, si-l arunca peste marginea gropii. Iesi catarindu-se pe un panou de cofraj sprijinit de un perete al gropii, isi apuca uneltele si o lua catre magazia de scule. Ii era foame, poate ca sa fi fost ceasul aproape de ora unu. Magazia era de fapt un sopron, sau mai bine zis un tunnel scurt, un pasaj de trecere pe sub cladirea ce o faceau, care una din margini. Pe laturi zaceau cam vraiste tirnacoape, lopeti, roabe, saci de ciment, si tot felul de alte cele. Lopata arunca uneltele linga celalalte, se pleca sub o cismea improvizata si se spala. Lasa jetul de apa sa-I curga in cap si pe spate, aruncindu-si cu palmele peste umeri. In urma, inchise robinetul, isi indrepta salele gemind de placere, si se intinse troznidu-si oasele. Deodata ramase cu privirea pe peretele din fata. Aproape de tavan, o bufnita putin mai mare decit o cana de apa il privea nemiscata, doar clipind din cind in cind. "Ia uite ma, cum de o fi ramas pe aici?" se întrebat singur, apoi facu un pas catre ea ridicându-si incet mainile, cu palmele larg deschise. Bufnita se foi usor, nelamurita, oarba in lumina un pic prea multa pentru ochii ei. Gica se razgindi, si trase in liniste o roaba mai aproape, urcindu-se tiptil pe ea, încercând din rasputeri sa nu faca nici un zgomot. Pasarea il simti, neintelegind însa exact ce se petrece. Incerca sa se traga putin mai la o parte, doar citiva centimetrii, dar nu avu prea mult los si ramase nemiscata, asteptind. Gica se ridica cit putu de incet, si isi intinse mainile. Apuca pasarea usor, cu grija si gingasie, si cobori. Ea nu se zbatu deloc, parca ametita de ceea ce I se intimpla, si parca stiind ca nimic rau nu o sa I se intimple. Penele ii erau moi si catifelate, galbene maronii cu nunate de catre negru pe ici pe colo, inspicate alburiu, o simtea ca pe o minge de puf. "Ma, da' frumoasa esti", ii darui el un compliment. Ramase cu bufnita in palme nestiind ce sa faca, ea stind cuminte si blinda, la fel, neavind idée ce si cum. Iesi spre lumina din afara sopronului-pasaj, indreptindu-se spre baraca unde isi avea mincarea si lucrurile. Asezati in fata baracii, ceilalti din echipa erau deja la masa, unii pe terminate.

“Unde statusi ma Gica pina acum – il luara imprimire – mai las-o naibii de munca, ma, ca ai timp pina oi imbatrini”

“Pai, am vrut sa termin caminul ala, bre nea Hentz”

“Și?”

“Pai...si...l-am terminat”

“Ma, Gica, daca o ti tot asa, nu mai ajungi tu sa faci copii. Ia-o ma, mai domol, ca-ti maninca doctorii banii, altfel. Io-te...da’ aia ce-o mai fi, ma?”

“O bufnita, am gasit-o in magazine, o fi ramas acolo de peste noapte, s-a ascunse de lumina”

“...ce-i, ma? – se arata contrariat unul dintre oameni”

“Bufnita, ma Guzgane, bufnita, ce dracu’ te miri asa, bufnita, ce, nu sti ce-i aia? Asta nu maninca alde ca noi, asa ca stai linistit” – il asigura nea Hentz, si se apuca sa rida cu pofta, batindu-si palmele de genunchi, mai sa cada de pe o lada paradita pe care se asezase sa manice.

“Ptui, drace, las-o ma Gica, naibii, ca-i spurcata. Unde-o gasisi?”

“Printre scule, ma gindesc ca daca a prins-o dimineata, o fi ametit-o lumina. Cind m-am dus sa las sculele, era acolo clipind. Ia uite ce frumoasa e”

“Las-o ma...”, se feri Guzganu, “...du-o la scoala sa invete copii de pe ea”

“Ce sa faca, bre?”

“Sa invete copii de pe ea, ma, la botanica, acolo”

“Ce botanica, ba Guzgane” se întoarse Sterica cu o fata ofensata, “pai pasarea e la botanica? Aia e cu iarba. Asta la zoologie se-nvata, nici macar atita lucru nu sti. Tu ce dracu’ oi fi facut, ma, la scoala?”

“Botanica, zoologie, s-o duca la scoala. O pune in colivie si invata de pe ea”

“Ma, io nu cred ca sta asta in cusca” isi exprima indoiala Birica, un ins mare, inalt cat Lopata dar de doua ori mai gros, care in fiecare luni cind se intorcea de acasa, le aducea tot felul de cocarii dulci facute de nevasta-sa. “Moare. Și de mincare ce-i dai?”

“Sa-i prinza soareci!”

“Cin sa-i prinda, ma?”

“Copii. Sa puna cursa. Stai ca te-nvat io, Gica, sa sti ce sa le spui. Iei un castron si-l proptesti cu un betisor...”

“Hai, ma, Guzgane, las-o balta, tu uiti cum te cheama? Si ce, or sa stea acum copii sa pindeasca la soareci! Nu vezi ca vorbesti aiurea!”

“Pai altfel?”

“Io stiu? Las’ s-o duca la scoala, si or vedea ei acolo”

Pe Gica il pufni risul, dar nu avu timp sa-l intrebe pe Guzganu la ce se referise cu

“pai altfel”, la hrana bufnitei sau la ce vorbea, ca Birica, cu vorba lui groasa si molcoma, aproba soarta pasarii.

“Are dreptate, ma Gica, du-o ma la scoala, da’ poa sa-l intrebi si pe domn’ inginer, de-o fi venit”

“Da’ unde-I plecat?”

S-a dus pe la Grup, a zis ca se intoarce pina spre dupa amiaza. Acu cit sa fie oare ceasul?”

”Aproape doua”

“Ma, ca repede trecu”

Lopata ramase cu bufnita intre palme, tinind-o linga piept, si ea se strinse ascunzindu-se.

“Si acum unde o pun, ca nici n-am apucat sa maninc?”

“Pune-o intr-o galeata, Gica, si acopere-o cu ceva, sa creada ca-l noapte”

“Nu Gica - sari nea Hentz – cum ba, sa creada ca-l noapte? Pai asta zboara noaptea?”

Lopata se uita prinprejur, si decise sa faca dintr-o pufoaica un fel de cuib, acoperind pasarea.

“Las-o sa stea acolo. Cind om termina, vad eu”

Isi scoase un borcan cu tocana, si incepu sa manince fara sa o mai incalzeasca.

“Gicule, cind termini, vezi de curata molozul ala de la etajul unu, sti tu, acolo pe colt. Nu e mult, citeva galeti, il termini repede. Pe urma vi sa turnam aleea aia cu beton, pe la trei si jumatate ne vine un cifarom, suntem cu totii acolo”

“Bine, bre, nea Hentz...”

“Asa, ma. Si voi ailalti, hai sa terminam azi cu asta, ca prea am lungit-o, trebuie sa fie gata aleea aia pina plecam”

“Pai, ce, bre, e vina noastra?” Priscop ridica mirat din sprincene. “A plouat. Ce, torni beton pe ploaie?”

“Lasa, ba, ca puteam sa lucram la interioare. Da’ am stat si am frecat tablele”

“Pai daca aveam restante la Guzganu? Ce era sa fac?”

Iesira. Lopata isi aprinse o tigara si se aseza rezemindu-se de un panou. Ce sa faca cu bufnita? I se parea nespuse de gingasa si blinda, ar fi vrut sa ridice pufoaica si sa o mingie, dar se gindi ca mai bine sa o lase in pace, s-o fi linistit acolo la intuneric. Mai bine sa-i dea drumul cind or termina lucrul, înspre o margine a santierului incepe o bucata de camp lasat in paragina, erau citiva meri batrini si strimbi, si multa iarba inalta, înca in florita si care, cind te lungeai in ea, mirosea asa de frumos de te lua ameteala. O sa lase bufnita acolo, intre meri.

3.

Il trezira racoarea diminetii si rasuflarea umeda a lui Ursu. Cainele statea la o palma de fata lui si i se uita in ochi, cautandu-i sufletul. “Da, ma, Ursule, tu esti cel mai catel destept si frumos si tare mult te iubesc eu”. De cand il avea pe Ursu? Parca din totdeauna. Trebuie sa fie spre cincisprezece ani, multi, foarte multi pentru un caine. Lopata isi alunga un gand rau, refuzand sa se gandeasca la viitor. Ursu se tine inca bine, de fapt nu a avut niciodata nici un fel de betesug si inca sare peste gardul de la strada fara sa-l atinga, uimindu-i pe sateni.

Lopata la țară

Inginerul amintiri din liceu

Michel are un vis

Așteptatul pe treptele bisericii

Edi și Alice la muzeu

Tramvai la mare – o conversație, ceva.